BOSTON PUBLIC LIBRARY
CHIEF OF BOOK SELECTION DT
REFERENCE DIVISION
COPLEY SQ BOSTON MASS 16

Leidžia Amerikos Lietuvių
R. Katalikų Šv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga

366 W. Broadway,
South Boston 27, Mass.

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

VOL. XXXV. No. 93. Redakcijai Tel. SO 8-6606 PENKTA[DIENA] (Friday), GRUODŽIO (December), 8 D., 1950 M. Administracijai Tel. SO 8-2680 SIX CENTS.

Pasitraukia iš Š. Korėjos

Atidavė Pyongyang

Gruodžio 6 d. U. S. aštuntoji armija traukėsi nuo Pyongyang į 38-tą paralelę. Šiaurės rytuose dar buvo užkirstas kelias pasitraukti. Priešo pajėgos pajūrio srityje padidino pavojų. Kinijos komunistų kariuomenė užėmė Pyongyang antradienį gruodžio 5 d. Komunistams įžengiant miestas buvo apsiaustas tirštu dūmų debesiu. Visokios atsargos ir amunicija buvo sunaikintos.

Aviacija tirštai puola

JAV lėktuvai smarkiai puolė priešo sukoncentruotą kariuomenę Pyongyang srityje. Priešas buvo bepradedąs trauktis iš Pyongyang. Puolimo metu buvo užmušta apie 2,500 komunistų. Prie Koto ir Hagaru atkirstiems U. S. daliniams oro ir jūrų pajėgos sudarė tam tikrą oro kelią, kuriuo siunčiama jiems tūkstančiai automatinių ginklų, rakietų, sviedinių.

10-ta armija kovoja dėl kelio atgal

Gruodžio 7 d. U. S. marinai ir pėstininkų daliniai prasimušė nuo Hagarų ir paslinko 10 mylių į pietus, kad susijungti su kitomis marinų pajėgomis prie Koto. Jie pradėjo kovą prasimušti prie jūros. 10-to korpo pranešėjas sakė, kad pirmoji pasitraukimo fazė nuo Hagarų iki Koto buvo sekminga, nes pavyko pasitraukti su mažiausiais nuostoliais. Tačiau pastebėjo, kad komunistai metė sutelkę apie 100,000, ir pradėjo stipriai spausti. Kiti 10-tos armijos daliniai kovoja į šiaurę nuo Hamhung. JAV laivynas Hungam uoste parengtas evakuoti marinus.

Kova dėl Wonsan

Wonsan uostas yra pridengiamas trijų U. S. neįkintojų laivų. Amerikiečių daliniai pradėjo trauktis iš Wonsan, kai marinai pasiekė Koto, nes kinų komunistai pradėjo grasyti šiam miestui iš pietų.

Naujas kontaktas su priešu

pirmą kartą buvo sudarytas prie Kokson. Nauja gynybos linija dar yra neaiški. AP korespondentas Don Huth sako, kad pastebima didelė Jungt. Tautų pajėgų koncentracija apie 38-tą paralelę. Manoma, kad čia bus sudaryta nauja apsigynimo linija.

Pietų Korėjos prezidentas Syngman Rhee visoje Pietų Korėjoje paskelbė karo stovį.

Kauno botanikos sodas prieš žiemą ("Ateities" klišė)

Jung. Valstybės nesitrauks iš Korėjos

Washington, D. C. — Prezidentas Trumanas aiškiai pasakė Anglijos premierui Attlee, kad JAV yra apsisprendusios laisva valia nesitraukti iš Korėjos. Kovos iki pergalės. Britų premieras pareiškė, kad Anglijos kareiviai bendrai su amerikiečiais kovos tol, kol karas bus Korėjoje. Attlee sakė: "Jūs galite būti tikri, kad "gražiame ar blogame ore, kol Amerikos žvaigždėta vėliava plėvėsuos Korėjoj, tai šalia jos plėvėsuos ir Britų vėliava".

Prezidento Trumano ir Anglijos premiero Attlee pareiškimai parodo, kad Jungtinių Tautų ginkluotos pajėgos kovos su priešu tiek, kiek bus galima, nebent būtų padaryta sutartis. Tačiau klausimas kyla, ar Jungtinės Tautos galės atlaikyti raudonųjų puolimą ir išvengti priverstino pasitraukimo."

Prezidentas Trumanas ir Anglijos premieras Attlee davė suprasti komunistiniam pasauliui, kad vakarų valstybės energingai stiprins Atlanto gynybą prieš sovietų Rusijos agresiją. Iš Baltųjų Rūmų pranešama, kad dėl pasaulinės krizės prezidentas Trumanas ir Anglijos premieras susitarė vieningai veikti. Buvo suprasta, kad yra būtinas reikalas stiprinti 12 šiaurės Atlanto tautų kariuomenę, gaminti daugiau ginklų ir medžiagų. Svarbiausias dalykas ginti Europą nuo Sovietų Rusijos agresijos. Su Kinija nei Anglija nei Amedika nenori kariauti.

Kandidatai į Maskvos tarybą

Maskva —Maskvos radijo paskelbė kandidatus besiartinantiems rinkimams į Maskvos Tarybą. Pirmuoju kandidatu sąraše eina Stalinas, antruoju Molotovas, toliau Malenkovas, Berija, Vorošilovas, Mikojanas, Bulaginas, Kaganovičius, Andriev, Chruszczev, Kosygin, Švernik, Suslov ir Ponomarenko.

Beveik visi yra politbiuro nariai. Molotovas užima pirmą vietą po Stalino ir tik antroj Malenkovas. Tenka atkreipti dėmesį, kad į galą yra nustumtas Chuszczovas.

Kvailas nusistatymas

Washington, D. C. — Kongresmanas Hale iš Maine pareiškė, kad oficialus JAV nusiteikimas Ispanijai yra "kvailas". Jis reikalavo, kad JAV kuogreičiausiai užmegstų santykius su Ispanija.

Laikinai sumažėsią darbai

New York — Valdžia prisibijo, kad kitų metų pradžioje iš civilės į karinę produkciją pereinant gali laikinai sumažėti darbai. Pramonininkai gi sako, kad paėmus karo tarnybon daugiau vyrų, gali būti darbininkų trūkumas.

Raudonoji Kinija neatsako

Lake Success, N. Y. — 13 tautų — Indija, Filifinai, Pakistanas, Afganistanas, Indonezija, Burma, Egiptas, Iranas, Irakas, Lebanonas, Saudi Arabija, Sirija ir Yemen — kreipėsi į raudonąją Kiniją, kad ji sustotų prie 38 paralelės. Raudonosios Kinijos ambasadorius Wu Hsiu-Chuan į tai nieko neatsakė. Už jį kalbėjo Sovietų Rusijos atstovas Andrius Višinskis. Jis puolė 13 tautų už jų kreipimąsi. Kiniečių atstovas nesuprantąs, kodėl toks atsišaukimas buvo pasiųstas tik jo valdžiai. Jis pareiškė, kad tas atsišaukimas turėjo būti pasiųstas ir JAV. Raudonoji Kinija ir sovietų Rusija teigia, kad Jung. Valstybės užpuolė Korėją.

Jungtinių Tautų susirinkimas 51 balsu prieš 5 (sovietų blokas) nubalsavo šešių valstybių reikalavimą, kad J. T. sustabdytų kiniečių komunistų veiksmus Korėjoj perduoti politiniam komitetui. Tuoj po to šešios valstybės įteikė rezoliuciją, kad raudonoji Kinija atitrauktų kariuomenę iš Korėjos.

Prašo ginklų

Washington, D. C. — Pietų korėjiečiai prašo Jung. Valstybių duoti ginklų milijonui vyrų kovai su komunistais tame krašte. Prašymą įteikė tiesioginiai prezidentui Trumanui Korėjos ambasadorius John M. Chang. Ambasadorius sakė prezidentui, kad "Korėja niekad nesiduos apmaldyti ir daryti kompromisus su užpuoliku".

ATMESTAS SOVIETŲ RUSIJOS SIŪLYMAS

New York. — Sovietų užsienio reikalų ministeris A. Višinskis buvo pasiūlęs Jungtinių Tautų pilnaties posėdžiui, kad jis su savo bloku sutinka priimti į Jungtinių Tautų narius Italiją, Austriją ir dar šešias kitas valstybes, jei bus priimti ir Sovietų Rusijos siūlomi jos satelitai, kaip Rumunija, Bulgarija, Vengrija. Šitoks jo pasiūlymas, paremtas mainais, buvo atmestas. Pilnaties posėdis pavedė Saugumo Tarybai persvarstyti senai jau įteiktus prašymus priimti į Jungtines Tautas Italiją, Austriją, Suomiją, Airiją, Portugaliją, P. Korėją ir kaikurias kitas. Jų priėmimą visą laiką trukdo Sov. Rusija.

Suvaržo eksportą į Kiniją

Washington, D. C. — Komercijos departamentas, reikalaujant senatoriams, suvaržo prekių siuntimą į raudonąją Kiniją. Taip pat reikalaujama, kad ir Britanija tą padarytų.

ADENAUERIS APIE DABARTINĘ PADĖTĮ

Bonn, Vokietija — Vakarų Vokietijos kancleris Adenaueris pareiškė Jung. Valst. žurnalistui Hugh Bullie savo pažiūras į dabartinę pasaulio padėtį. Jis sakė, kad Sovietų Rusija nori įtraukti Jung. Valstybes į ilgą karą Azijoje, kad palengvintų sau pasiglemžti visą Europą. Rusija siekia pasidaryti didžiausia pajėga pasaulyje, ko ji galėtų pasiekti, jeigu ne Jung. Valstybės. Todėl siekia jas, kaip įmanydama susilpninti. Tada galės Europą užimti nenustodama nei vieno kareivio.

Amerika kartais yra užsispyrusi, pareiškė Adenaueris, tad ją sunku atitraukti nuo savo užsibrėžto tikslo. Adenaueris, žinoma, norėtų matyti, kad Jung. Valstybės nebūtų įtrauktos į karą Azijoje.

Algų ir kainų kontrolė

Washington, D. C. — JAV iždo sekretorius Snyder sako, kad jeigu norime išvengti infliacijos, tai turime kontroliuoti algas ir kainas. Taigi galima tikėtis, kad neužilgo bus kontroliuojamos algos ir kainos.

KAMBARYS SUSITELKTI

Lake Success, N. Y. — Jungtinių Tautų generalio sekretoriaus įsakymu atidarytas kambarys, į kurį sueina atstovai, sekretoriato darbininkai ir lankytojai, kurie nori susikaupti ir apmąstyti susidariusį pavojų taikai.

Tai vieta lyg ir maldai. Tik Dievo vardo vis dar bijomasi, nes Malikas gali "vetuoti", kad Jo nėra iš viso. Jungtinių Tautų chartoje iš tikrųjų Jo ir nėra.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

▲ Staigiai mirė nuo širdies atakos Charles G. Ross, 65 m., prezidento Trumano sekretorius.

▲ Prancūzai pasiuntė į Indokiniją gen. Jean de Latrre de Tassigny, kuris savo metu vadovavo prancūzų kariuomenei vakarų Vokietijoje ir Berlyne. Tai rodo, kad padėtis Indokinijoje yra rimta.

▲ Olandija pradėjo platesnio mąsto mobilizaciją pagal Atlanto pakto sutartį. Pareikšta, kad neitralumas Olandijai būsimame kare išlaikyti yra neįmanoma.

▲ Irane dėl susidariusios krizės Korėjoje sulaikytas kareivių atleidimas iš karo tarnybos atostogoms.

▲ Senatorius Knowland reikalauja, kad būtų duota pakalba Čiankaišeko armijai Formozoj ir įsakyta Kinijos raudoniesiems pasitraukti iš Korėjos.

▲ Komisionierius Charles F. J. Harrington pareiškė, kad nepakeitė apdraudos kainų, kaip buvo paskelbta prieš kiek laiko.

▲ Warren O. Johnson, valstybės meteorologas, apskaičiavo, kad lapkričio šalčiai padarė $20,000,000 nuostolių Floridos derliui.

▲ Albanija įteikė Jungtinėms Tautoms raštą, kuriame kaltina, kad Graikijos kariuomenė jau kelis kartus pažeidė jos teritoriją. Diplomatiniuose sluoksniuose įžiūrima nauja bolševikų provokacija Balkanuose.

▲ Vakarų Vokietijos valstybė sutiko pripažinti ir mokėti skolas, kurias Hitleris Vokietijos vardu užtraukė prieš praėjusį karą.

▲ Catania, Sicilija — Dėl Etnos ugniakalnio lavos 600 Rennazo kaimo gyventojų buvo priversti išsikraustyti iš savo namų. Išsiliejusi lava sunaikino sodus, vynuogynus ir namus.

▲ JAV Kongresas pritaria pratęsti nuomų kontrolę 90 dienų.

▲ Federalinis apeliacinis teismas pripažino, kad Judith Coplon šnipinėjo Rusijos naudai, tačiau pakeitė apskrities teismo ir sprendimą ir įsakė atnaujinti bylą.

PRANCŪZIJA SUTINKA

Paryžius — Prancūzijos informacijų ministeris Albert Gazier pranešа, kad Prancūzija sutinka, kad būtų sudaryti vakarų vokiečių ginkluotos pajėgos ir įtrauktų į šiaurės Atlanto tautų armiją. Tuo reikalu Prancūzijos valdžia kitą mėnesį sušauks vakarų Europos tautų susirinkimą Paryžiuje.

Prieš kiek laiko Prancūzija priešinosi vokiečių apginklavimui. Ji norėjo pirmiausia sudaryti europiečių gynybos ministeriją. Dabar pakeitė savo nusiteikimą. Tai yra didelis JAV laimėjimas. Amerikiečiai nori kaip galima greičiau įtraukti vokiečius į Europos armiją.

Reikalauja daugiau žinių

Washington, D. C. — Senatorius Taft iš Ohio reikalauja, kad prezidentas Trumanas duotų daugiau žinių apie susidariusią krizę Azijoj ir Europoj. Senatorius Taft mano, kad prezidentas Trumanas turėtų plačiau informuoti piliečius apie pasikalbėjimus su Anglijos premieru Attlee.

PIJAUS XII TAIKOS ATSIŠAUKIMAS

Vatikanas — Popiežius Pijus XII gruodžio 6 d. išleido atsišaukimą į visą pasaulį dėl religinio karo už taiką. Jis prašo visų tautų tikinčiuosius per devynias dienas prieš Kalėdas melstis, kad Dievas suteiktų angelo paskelbtą ramybę žmonėms geros valios. Šv. Tėvas nepaminėjo tiesioginiai atominės bombos savo enciklikinėme laiške, bet pažymėjo naują ginklą, kuris sukelia pasibaisėjimo.

Popiežius Pijus XII savo enciklikoje sako, kad žmogiškasis genijus, sukurtas kilniesiems tikslams, išrado tokį baisų ginklą, kuris sukelia siaubo išgąstį kiekvienoje padorioje sieloje.

Vatikano šaltiniai sako, kad ta enciklika yra tvirčiausias Pijaus XII pasisakymas už taiką.

• Popiežius Pijus XII pakeitė taisykles vienuolynams. Vienuoliai dabar galės priimti lankytojus ir dar plačiau išeiti į viešumą.

Kazys Verzikas

Kodėl nenori atsiklaupti prieš raudonuosius?

Cicero, Illinois. — Leninas mokino savo komunistinę šaiką, kad bolševikai tik tada užvaldys visą pasaulį, kai jie turės Aziją savo kišenėje. Stalinas tą mokslą dar labiau sukonkretino. Jam paaiškėjo, kad nei Europos, nei pasaulio jis nevaldys, kol jis nepaklupdys Amerikos. Negi tu nugalėsi Ameriką kariaudamas Europoje. Šitą faktą patvirtino ir visi buvusieji karai Europoje. Gali tu kiek nori užkariauti Europą, bet ant pabaigos ateina Amerika ir vėl viską kitaip sutvarko. Svarbiausia gi, kol Europoje kariaunama, tai Amerika tinkamai pasiruošia, o tie tariamieji Europos užkariautojai susilpnėja bekariaudami. Tai gi pagal naujausį Stalino mokslą išeina šitaip. Pirmučiausia pulk Ameriką. O svarbiausia pulk Ameriką, kol ji nėra tinkamai pasiruošusi. Kai pasiruoš, tada nebejkasi. Puldamas Ameriką ramink Europą, apsimesk, kad Europa tau neperdaugiausia rūpi.

Maskva šitaip savo planui ruošėsi jau prieš praėjusio karo pradžią. Gi per praėjusį karą Maskva tą planą jau pradėjo visai konkrečiai vykdyti. Ji šaltai, bet neabejingai priėmė iš savo buvusiųjų tuo laiku sąjungininkų visas jai dovanotas strateginės pozicijas Azijoje. Po karo Sovietų buvusieji sąjungininkai davė Maskvai dar vieną didelę dovaną. Jie išmetė iš savo tarpo tautinę Kiniją ir padovanojo Maskvai raudonąją. Anglija pasiskubino tą dovaną ir formaliai patvirtinti, kad nebūtų jokių abejonių. Pripažino raudonuosius visagalinčiais Kinijos valdovais. Amerika, kad ir spiriama, kad ir viliojama visokiomis gerybėmis, tos dovanos nepripažino. Čenkaišeko taip pat dar neatidavė raudoniesiems. Čenkaišekas tuo tarpu padėtas į Formozos "refrigiratorių", bet jis dar gyvas. Gal greit jis bus iš ten išimtas. Kas jį valgys, ar ką jis valgys, pamatysime.

Dabar istorija plaukia toliau. Raudonieji kiniečiai, karo Amerikai nepaskelbę, siunčia šimtus tūkstančių savo karių Korėjon ir daro Amerikai daug nuostolių. Žada daryti dar daugiau, jeigu Amerika neišeis iš visos Korėjos, jeigu neatiduos jiems Formozos su visu Čenkaišeku ir nepakvies jų į Jungtinių Tautų Organizaciją drauge su Višinskiu ir visomis demokratinėmis pasaulio valstybėmis atšvęsti vakarų demokratijos pabaigtuves.

Raudonosios Kinijos reikalavimai, žinoma, "nieko sau, gražūs". Yra nemažai tokių filosofų, kurie tvirtina, kad girdi kinų tauta pasidarė vakarams labai nedėkinga. Tiek daug Kinijai gero padaryta, o dabar, še tau, ką jie daro. Bet už kągi jie turėtų būti dėkingi? Ar gi už tai, kad jie turi šokti pagal Stalino muziką, guldyti savo galvas ir dar ko gero gauti atomą per pakaušį?

Visa Europa, žinoma, iš to labai jaudinasi. Jeigu Amerika ginsis nuo komunistų, tai kas tada gins Europą? Todėl visai suprantami Europos patarimai. Duokite tiems raudoniesiems kinams viską, ko jie reikalauja; prašykite, maldaukite, kad tik anie nekariautų. Intencija, žinoma, labai gera. Kiekvienam savo kailis arčiau. Bet gi supraskime kinus - raudonuosius. Ką jie gali pagalvoti, jeigu jų taip prašo ir bijo? Atsakymas trumpas: jei jau taip, tai rizikos didelės nėra — "spausk". O svarbiausia raudoniesiems kinams galvoti niekas neduoda. Maskva galvoja. Galvojo jau nebe nuo vakar dienos, kol sudarė sau tokią linksmą padėtį. Taigi su raudonųjų kinų galvojimu baigta.

Sako, žadėkite raudoniesiems kinams daug gerybių — gal suviliosite. Lengva pasakyti. Ką tu jiems bepažadėsi, kad viskas, kas buvo ne savo, jau ne tik pažadėta, bet jau ir atiduota sovietams. Gi savo žemės be karo niekas nedavė ir niekada neduos. Kitas dalykas svetimas žemes ir žmones dovanoti. Sovietai čia yra daug laisvesni. Sovietai raudoniesiems kinams tiek daug svetimų žemių žada Azijoje, kad ir imti nebesuspėja.

Tai kokios gi išvados iš to? Išvados tokios, kad reikia "kalbėtis" su pačiais "bosais" — su sovietais. Nes tai jų planas, jų režisūra. Artistai ne daug ką šiuo atveju tegali pasakyti.

RANKŲ DARBO MEDŽIO DIRBINIAI —

lietuvių liaudies įvairūs

KRYŽIAI IR KOPLYTĖLĖS

yra vertingiausia

KALĖDOMS DOVANA

Gaunami "DARBININKO" ADMINISTRACIJOJE

366 W. Broadway, South Boston 27, Mass.

Kainos kryžių nuo 4 iki 6 dol. Koplytėlių nuo 5.5 — 7.5 dol.

Pasiuntimo išlaidos vienam gaminiui 50 c.

Kiekvienam sekančiam toje pat siuntoje 20c.

Atsiuntusiems pinigus gaminį tuojau išsiųsime.

Mes Instaliuojame Visokios Rūšies Aliejumi

TIMKEN Silent Automatic OIL HEAT

Šildomus Burnerius

Brockton Oil Heat., Inc.

27 Legion Parkway,

Brockton, Mass.

Tel. Brockton 323

Prezidentas H. Trumanas ir britų ministeris pirmininkas C. Attlee susitinka Baltuose Rūmuose.

Iš pavergtosios Lietuvos

Neįtikina dėstytojai

Lietuvos gyventojų daugumą įpareigoti vakarais lankyti visokius politinius kursus, kuriuose aiškinama kompartijos istorija ir nurodoma, ką davė tarybų valdžia Lietuvos darbo žmogui. Suprantama, kad tuos mokslus dėstyti nelengva. Net maskviniai lektoriai nevisada pataiko pagal liniją ir būva apkaltinti Stalino mokslo iškreipimu. To pasekmės žinomos. "Tiesa" (1950. 9. 3.) nurodo, kad vien Kauno marksistiniame "universitete" per metus 5 kartus pasikeitė lektoriai. Tas pats laikraštis pažymi, kad Kaune ir Klaipėdoje toki kursai vyksta labai sunkiai. Daug lektorių nesugeba savo darbo. "Iš 128 propagandininkų Kaune kursus lanko tik 25-30 procentų klausytojų. Kaune ir Klaipėdoje padaryta klaidų parenkant dėstytojų kadrus. Tik todėl skaitomos dėstytojų paskaitos nevisuomet buvo aukšto politinio — idėjinio lygio".

Partinio švietimo padėtis, primena "Tiesa", esanti labai apverktina: "Įsišaknyja tokios bolševikiniam darbo stiliui svetimos negerovės, kaip neprincipiškumas, vertelgiškumas..."

Apdovanoti rusintojai

Už ypatingus nuopelnus Lietuvos rusinimui garbės raštais atžymėti artistai ir menininkai: Anatolij Abramov, Georgij Ancic, Jurij Bublikov, Vera Budreiko, Ovsiej Kagan, Ina Kondrotjeva, Anatolij Kuznecov, Valentin Lebedev, Ivan Nazarov, Aleksiej Abramcov, Vladimir Taškin, Ruvin Šapiro, Ananij Šachmatov, Sergej Morscicin, Aleksandr Stupalski, Ivan Uralski, Michailov Bielov, Aleksandr Kozlov.

MEKSIKOJE GRĄŽINAMA RELIGINĖ LAISVĖ

Meksika. — Meksikos prezidentas Miguel Alemon įteikė kongresui pasiūlymą panaikinti 1926 metais priimtą antireliginį įstatymą. Dėl to įstatymo, kaip žinoma, Meksikoje buvo vykdomas žiaurus ir kruvinas katalikų persekiojimas. Per tą laiką 5 arkivyskupai bei vyskupai buvo ištremti, 12 vyskupų buvo išvyti iš savo vyskupijų, 40 kunigų nužudyta ir 2.500 kunigų turėjo slapstytis. Labai daug buvo nukankinta ir išžudyta vienuolių ir tikinčiųjų. Persekiojimas buvo vykdomas masonų ir socialistų. Daugiausia žiaurumų įvykdė prezidentas Cales, kuris į istoriją įėjo Nerono II vardu.

Atominių bombų užtvaros idėja

U. S. atsargos admirolas Leslie Gehres mano, kad US armiją Korėjoje galima būtų apsaugoti nuo kinų masiškų ordų, užnuodijant atominėmis bombomis 50 mylių platumo juostą pagal Yalu upę. Per tą juostą joks komunistų kareivis iš Kinijos negalėtų praeiti. Tokiu būdu galėtų būti sulaikytas Kinijos komunistų antplūdis Korėjon.

Jau kabinasi ir į Japoniją

Londonas. — Kinijos komunistai kaltina Jung. Valstybes, kad jos naudojančios Japoniją, kaipo bazę agresijai prieš Azijos tautas. Tarp kita ko kaltina Jung. Valstybes dar ir tuo, kad jos atginkluojančios Japoniją. Reikalauja, kad JAV sudarytų su Japonija taikos sutartį ir kad tą sutartį sudarant būtų leista ir Kinijos komunistams dalyvauti. Po taikos sutarties pasirašymo JAV turėtų tuojau savo okupacinius dalinius iš Japonijos atšaukti.

Bankininkas platino netikrus pinigus

Tampa, Fla. — Valstybės bankos pareigūnas, James Wallace Williamson Apopka, Fla. susitaręs su netikrų pinigų platintoju Longwell iškeitęs $1000. Williamson pradėjęs platinti netikrus pinigus. FBI agentai susekė ir jį areštavo. Jis sakęs, kad Longwell jam prižadėjęs $200 už netikrų pinigų išplatinimą. Tai jis daręs, norėdamas pasidaryti pinigų Kalėdoms. Dabar Williamson ir Longwell laukia teismo. Longwell išleistas $5000 užstatu,, o Williamson negalėdamas gauti $2000 užstato, sėdi kalėjime.

Kas kliudo genocido konvencijai?

Newark, N. J. — Amerikos Darbo Federacijos (AFL) vicepirmininkas Mathew Woll yra pareiškęs, kad jis reikalaus pravesti tardymą ir nustatyti kas kliudo ratifikuoti genocido konvenciją. Jis įtaria, kad American Bar Association skiria nemažas sumas tam, kad sunkliudytų genocido konvencijos ratifikaciją Senate.

Ark Cushing apie Ispaniją

Boston, Mass. — Arkivyskupas Cushing pareiškė, kad tas pats politinio galvojimo būdas lemia nusistatymą neteikti Ispanijai pagalbos, kuris savo laiku nulėmė sprendimą neteikti pagalbos laisvajai Kinijai. Už tai dabar mokame savo krauju Korėjoje. Tai yra pasibaisėtinas hypokrazijos (veidmainiškumo) įrodymas, kuris verčia sakyti: badaujančiai Jugoslavijai teikiame pagalbą, kai tuo pačiu laiku Ispaniją stengiamės badu išmarinti. Tokia politika ir tokia moralė ir diplomatija, arkivyskupo nuomone, neverta pagyrimo, kai remiasi pažiūra, kad negalima teikti paramos tam Europos nariui, kuris labiausia spiriasi komunizmui Europoje.

Galima praplaukti Arktiką

Buffalo, N. Y. — Hubert Wilkins, Šiaurės Lediniuotojo vandenyno tyrinėtojas, yra pareiškęs, kad iš Amerikos į Sovietų Rusiją galima povandeniniais laivais nuplaukti pačiu tiesiausiu keliu — pasinėrus po Šiaurės ašigalio (Arktikos) ledu. Jis tvirtino, kad po juo nėra jokių ledų kalnų, kurie kliūdytų laivams. Tuo būdu JAV kariuomenę visai saugiai galima privežti prie pačių Sovietų Rusijos durų.

Pareikalavo pratęsti nuomos kontrolę

Washington. — Amerikos Darbo Federacijos (AFL) pirmininkas William Green kreipėsi į Kongresą siūlydamas pratęsi butų nuomos kontrolę iki sekančių metų kovo mėn. 31 d. Tas turėtų būti padaryta dar šio Kongreso, kad po naujų metų susirinkęs naujas kongresas turėtų dar laiko tą klausimą labiau pastudijuoti ir tinkamiau išspręsti.

Apdėti mokesčiais stambias įmones

Washington. — Amerikos Darbo Federacija (AFL) pasiūlė Kongresui apdėti didesniais mokesčiais stambias įmones, kurios visai lengvai galėtų valstybei sumokėti dar šešis bilionus dolerių. Respublikonų atstovas Robertas A. Taftas pareiškęs, kad tai neįmanoma, ypač šio kongreso sesijos metu. Jam prikišama, kad jis gina stambių biznierių pelną.

Bethlehem pakėlė algas

Bethlehem, Pa. — Bethlehem Steel bendrovė pakėlė savo 15,000 darbininkų algas 10 proc.

NEDOVANOJO

— Ko verki, Katriute?

— Mane Janukas mušė...

— Kada?

— Rytą, tėveli...

— Tai ko gi dabar, vakarą, sumanei verkti? — stebisi tėvas.

— Juk tavęs, tėveli, iki šiol namie nebuvo...

VARDAS

— Ko ieškai, Antanuti, kalendoriuje? — klausia tėvas.

— Noriu žinoti, kada bus mūsų mokytojo vardinės.

— O kuo jis vardu?

— Jesiūnas.

DRĄSIAUSIAS

— Koks žmogus yra drąsiausias?

— Plikis.

— Kodėl?

— Plikiui niekuomet iš baimės nesistoja plaukai ant galvos.

GINČAS DĖL FORMOZOS

Dabar Formozos reikalai jau susipynė su Korėja, lyg ir nustelbdami tą paskutinį Čiankaišeko bastioną, bet jis Mao-Tsetungui yra pirmos eilės. Tačiau raudonoji Kinija šiuo atžvilgiu darys taip, kaip Kremlius diktuos, Vašingtono nusistatymas Formozos klausimą sureguliuoti taikos sutartimi pasiliks bereikšmis, jei Maskva kitaip yra nusprendusi. O ji, atrodo, yra nusprendusi įvelti Kiniją į karą su JAV ne tiek dėl Korėjos, kiek dėl Formozos. Verta tad tą salą kiek arčiau pažinti.

Iš Formozos praeities

Istorija Formozą mini jau nuo Kristaus gimimo laikų. Apie 14 šimtmetį Formozą kėsinosi kolonizuoti japonai, bet apie 1620 m. savo tikslo galutinai atsisakė. Pirmieji europiečiai - portugalai ir ispanai — Formozon įžengė prieš 400 metų. Kai portugalai pasitenkino vien tik Macao slėniu, ispanai ėmėsi rimtų pastangų Formozą įjungti savo galingon kolonijalinėn imperijon.

Kai 1593 m. Pilypo II ekspedicija dėl baisaus taifūno nepavyko, tai ispanai šiauriniame salos iškyšuly, prie Ki Lung, pastatė tvirtovę, kurios griuvėsiai dar ir šiandien teberiogso.

Tačiau ispanų užsimojimus 1620 m. olandai, išsikeldami Formozoje, pavertė niekais. Bet ir jie jau 1661 m. kiniečių buvo išvaryti, o 1683 m. kiniečiai Formozą galutinai užvaldė. Tačiau absoliutinės galios Kinijos valdovai Formozoje niekad neturėjo, o ypač 18 šimtmetis pasižymėjo vidaus kovomis ir neramumais tarp pačių kiniečių bei vietinių jūrų plėšikų tautelių.

Ir vėlesnioji Formozos istorija turtinga margais epizodais.

1768 m. į Formozą buvo numačiusi kėsintis Austrija, bet jos planus sutrukdė danai. Apie 1860 m. Napoleonas III ketino Formozoje įrengti karo bazę, bet jo užmačias sutrukdė anglai, pažadėdami kiniečiams pagalbą prancūzų invazijos atveju. O Prancūzijos imperijos žlugimas galutinai palaidojo ir tuos planus. Tuo pačiu metu ir vokiečiuose buvo balsų už Formozos aneksiją, bet tuometinis kancleris Bismarckas šiam planui nepritarė.

Tokiu būdu formali Formozos priklausomybė Kinijai buvo išsaugota iki 1894 m. japonų - kinų karo, kada kinams pralaimėjus, sala buvo įjungta Japonijos imperijon.

Nežiūrint betgi didžiulių pastangų, per 50 valdymo metų japonams nepavyko Formozoje galutinai įsikurti ir įgyti daugumą. Antrojo pasaulinio karo metu įvykęs gyventojų surašinėjimas parodė 85% kiniečių prieš 5% japonų. Likusius 10% sudaro polinezai, kurie jau nuo amžių čia gyvena.

Nors japonai Formozos ūkiui pakelti daug pasidarbavo, bet vistiek etnografinės aplinkybės aiškiai kalba Kinijos naudai.

Formoza — svarbesnė strateginė vieta už Korėją

Formalių pretenzijų į Formozą Kinija vistik negali įrodyti, tuo-mažiau raudonoji Mao Tse-Tungo Kinija. Todėl JAV nusistatymas Formozos klausimą išspręsti taikos sutartimi, yra neabejotinai teisingas.

Ar Mao Tse-Tungo Kinija mėgins ginčą spręsti ginklu, nežiūrint to, kad 7-toji JAV jūrų flotilija Fukijos kanalą saugo, o Čiangkaišeko yra kariuomenė pačioje saloje? Iš Korėjos įvykių ir raud. Kinijos delegacijos laikysenos J. Tautose atrodo, kad konfliktas brėsta. Tuo atveju šaltojo karo fikciją dar sunkiau būtų išlaikyti, nei Korėjos atveju ir netenka abejoti, kad JAV ginkluota intervencija būtų išprovokuota.

Karolis Milkovaitis.

KAIP BOLŠEVIKAI ČIULPIA AUSTRIJĄ

Viena. — Sovietų Rusija yra užgriebusi Austrijoje labai daug įmonių ir krautuvių, kurios esą priklaususios naciams ir kaip grobis rusų valdomos. Tos bolševikų nusavintos įmonės, nuo paprastos kavinės (cafe) iki didžiulio fabriko, nemoka jokių mokesčių, naudojasi nemokamai susisiekimo priemonėmis (sunkvežimiais ir geležinkeliais) ir gali prekes iš krašto vežti arba įvežti be jokių muitų. Tuo būdu varo didelį biznį Austrijos iždo nenaudai. Vienas prekes atveža iš Čekijos, Vengrijos arba Bulgarijos, o kitas veža ten arba į Rusiją. Taip čiulpia Austrijos žmones ir kraštą. Austrai tas bolševikines įmones vadina "valytojais" (cleaner), kurie valo Austrijos iždą ir griauna ekonominį gyvenimą.

Vokiečiai smerkia olandų planą

Londonas — Vakarų Vokietija griežtai išėjo prieš Olandijos pasiūlytą kompromisinį planą panaudoti vokiečių kareivius Šiaurės Atlanto armijai Europai. Vakarų vokiečių vadas Bonn'e pareiškė, kad pasiūlytas planas "diskriminuoja Vakarų Vokietiją" ir jis vokiečiams nepriimtinas, nes vokiečiai nepripažįstami pilnais 12 tautų narių sąjungininkais.

Padovanok, ką nors savo namams

Kalėdinių švenčių proga, nupirk ir savo namams, ką nors gražaus, praktiško, atmintino.

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖJE rasi didelį pasirinkimą idealių, praktiškų ir gražių dovanų. Užeik, apsidairyk, pasiteirauk ir pasirink, kas jums patinka. Nupirktus daiktus greit pristatome, kad ir už Bostono ribų. Duodame išsimokėjimui, lengvomis sąlygomis. Todėl kviečiame atsilankyti į —

LITHUANIAN FURNITURE CO.

328 - 328 Broadway (tarp D ir E gatvių) So. Boston, Mass.

Darbininkas
AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

THE WORKER
Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly
— by —
SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATED OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1870.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103. Act of October 8, 1917 authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$5.00	Amerikoje metams	$5.00
Domestic once per week yearly	$3.00	Vieną kart savaitėje metams	$3.00
Foreign yearly	$5.50	Užsieny metams	$5.50
Foreign once per week yearly	$3.50	Užsieny 1 kart sav-tėj metams	$3.50

366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone: Redakcijai — SO 8-6608; Administracijai — SO 8-2680

Kas bus jei nusileis?

Cicero, Illinois. — Rašant šias eilutes dar visai neaišku, kaip pasielgs vakarų demokratijos su raudonaisiais kiniečiais. Ar griežtai atmes jų reikalavimus, ar nusileis, ar bus surastas koks išorinis pakenčiamas "Miunchenas" — kompromisas. Pirmučiausia, koks reikalas dabar nusileisti?

Išvengti karo? Ne argumentas. Jau kariaujama. Nusileidimas reiškia karišką nepajėgumą, pasidavimą, išsigandimą, net nepradėjus dar kaip reikiant kariauti su tais besipučiančiais raudonaisiais kinais. Tai reiškia ne tik Amerikos, bet ir Jungtinių Tautų Organizacijos autoriteto subyrėjimą. Dar daugiau. Tai reiškia vakarų demokratijos pabaigtuvės. Tai reiškia paniką visiems tiems, kurie save ramino ir guodė, ar tai Amerikos ar bendrai demokratijos pagelba prieš raudonąjį siaubą. Ar tokioje atmosferoje begalės kas nors rimtai kalbėti apie organizavimą pasipriešinimo bolševikams Europoje, ar kur nors kitur?

Bet gi bus išvengta pasaulinio karo, bus išvengta karo su Sovietais? Pagaliau, jei jau reikės kariauti, tai bus kariaujama ne ten, kur Maskva nori, atseit ne Kinijoje, bet pačioje Sovietijoje. Vadinasi, ten kur reikia, iš kur viskas tas išeina. Svarbiausia bus galima mesti visą karišką svorį Europai ginti. Nes gi, jei Sovietai okupuotų Europą, tai, nėra abejonės, būtų milžiniška katastrofa vakarų pasauliui.

Paskutinis argumentas iš tikrųjų yra pagrindiniai svarus. Niekas todėl nesnstebi, kad Europą apima siaubas ir jos atsakingi vadai atakuoja Ameriką, šaukdami: "Sustok, ką darai, pražūsime!" Dabar lieka tik klausimas, ar nusileidimas raudoniesiems kiniečiams išgelbėtų nuo pasaulinio karo, nuo karo su Sovietų Rusija. Abejotina. Vienas dalykas betgi yra visiškai aiškus. Sovietai gautų Azijoje be jokio kraujo pralėjimo naujas strategines pozicijas, kurios netarpiškai jau grasintų Amerikai. Sovietų svoris padidėtų ne tik raudonųjų kinų akyse, bet skersai ir išilgai visos Azijos. Kas gi ten besipriešintų sovietams? Niekas.

Gerai. Bet gi gal būtų išlošta šiek tiek laiko apsiginkluoti iki karo su sovietais? Sovietai ne tam tą visą košę verda, kad padėtų savo priešams ginkluotis.

Kazys Veržikas.

Jau antrasis Pasaulinis karas nesiribojo vien fronto veiksmais, ir aviacijos veikla apimdavo labai tolimas nuo fronto ir jam svetimas sritis: tolimoje užfrontėje dėl aviacijos kentėjo ir žūdavo civiliniai gyventojai, buvo bombarduojamos bažnyčios, mokyklos, kitokios kultūrinės įstaigos bei pramonės įmonės, neatsižvelgiant į tai ar jos tarnavo karo ar grynai civilių gyventojų būtiniesiems reikalams. Būsimasis karas bus dar labiau totališkas, be atodairos visa naikinąs. Bus vedamas tuo pačiu metu visur ir visokiomis priemonėmis, neišskiriant ir atominės bombos. Visiškai ramios užfrontės niekur nebus. Penktosios kolonos veikla vers užfrontės gyventojus vesti su ja kovą krašto viduje.

Penktoji kolona

Kad taip bus, liudija penktosios kolonos (komunistų) paruošimas, ką įrodo neseniai į Jung. Valst. saugumo organų rankas patekusios penktajai kolonai skirtos instrukcijos. Jos informuoja komunistus, kaip organizuoti tūlame krašte sabotažo veiksmus pramonėje, dezorganizuoti politinį bei visuomeninį gyvenimą, ypač ekonominį, kad su paralyžavus karišką pajėgumą to krašto, kuris mėgins spirtis prieš sovietų agresiją. Tokiu būdu įvairiuose kraštuose vidaus komunistai yra jau iš anksto slaptomis instrukcijomis ruošiami, kenkti savo krašto gynybai, o dar labiau civiliniams gyventojams, nes išsprogdinus elektros jėgaines, tunelius, tiltus, užnuodinus bakterijomis ar cheminiu būdu vandens tiekimo sistemą, labiausiai nukentėtų, ypač miestų civiliniai gyventojai. Kaip rodo į saugumo valdininkų rankas neseniai patekusios instrukcijos šiuos veiksmus turės atlikti vidaus komunistai, taip vadinamoji penktoji kolona, kuri su ruošiamu išorės komunistų karu yra slaptomis instrukcijomis suaktyvinama.

Tretysis karas bus totališkas

Penktoji kolona prieš II-jį Pasaulinį Karą

Laikraštininkų Fendall Yerxa ir Ogden R. Reid nuomone, penktosios kolonos mankšta kenkti savam kraštui buvo pradėta jau prieš antrąjį Pasaulinį karą. Dėl kilusio bolševikų karo su naciais ji savo mankštą Jungtinėse Valstybėse karo metu pertraukė. Tačiau pokario laikotarpyje buvo vėl atnaujinta su atkūrimu kominterno kominformo pavidale.

Pokario metu

Prisimename, kaip 1946 m. aukšti sovietų ekspertai su savo štabais atsibastė į Jung. Valstybes "studijuoti" jų gyvenimo kultūriniam ir ekonominiam šių kraštų suartėjimui. Jie lankėsi po svarbiuosius Amerikos pramonės centrus pradedant New Yorku, Chicaga ir baigiant San Francisco. Gyvai domėjosi šių ir kitų Amerikos didmiesčių įstaigomis, įvairiais jų įrengimais, ypač vandentekių, užtvankomis, tiltais, tuneliais ir kitais. Nuodugniai juos apžiūrinėjo, pasidarė braižinius, nusifotografavo.

Jung. Valst. gal tada tikėjo, kad tai daroma dėl kultūrinio suartėjimo, tačiau jie turėjo visai kitus tikslus. Jiems buvo svarbu susipažinti su vandentekio sistema bakterialoginiam ar cheminiam karui; susipažinti su kitomis įstaigomis — nustatyti jų reikšmę krašto ekonominiam gyvenimui; tiltų ir tunelių apžiūrėjimu — nuspręsti jų svarbą susisiekimui, kuris karo atveju 5-sios kolonos sprogdinimais turėtų būti trukdomas.

Ir visuomenė turi būti paruošta kovai

Tam tikslui krašto viduje ir ruošiama penktoji kolona, kaip vykdomasis aparatas krašto viduje sabotažo veiksmams. Nemaža jos jau yra paruošta, kas pastaromis dienomis yra nustatyta. Apie tai turi žinoti visi krašto gyventojai, kad nebūtų užklupti nepasiruošę, nes tai yra grėsmė, su kuria tenka skaitytis. Gyventojai ne tik apie tai turi žinoti, bet ir paruošti būti kovai su ta kraštui kenksminga veikla.

Šia prasme karas bus dar labiau totališkas, nes karys kovos prieš išorinį priešą fronte, o krašto viduje kiekvienas ir kiekvienoje vietoje prieš vidaus priešus, kurie yra išorinio priešo daliniai krašto viduje. Sekmingiausiai prieš juos gali būti kovojama tik tų pačių gyventojų, kurių tarpe jie juda ir savo pragaištingus sumanymus planuoja ir priešo įsakymu vykdo.

J. L-kas

Tito paleidžia tiktai savuosius

Belgradas. — Sukęsęs badą su savo komunistiniu rėžimu, Jugoslavijos diktatorius Tito, kuris maldauja ir jau gauna JAV pagalbą, pradėjo rodyti nuolaidumo. Jis šiomis dienomis paleido iš vergų stovyklos 620 darbininkų, nuteistų už palaikymą kominformo, arba Stalino linijos.

Klausimas, kada Tito pradės paleisdinėti tuos, kurie yra nuteisti už priešinimąsi komunizmui apskritai, o taip pat kunigus, vienuolius ir arkivyskupą Stepinec?

Lenkai sustiprino sienos apsaugą

Berlynas. — Iš Berlyno pranešama, kad komunistinė Lenkija padidino ir sustiprino savo kariuomenę prie vakarinės sienos, kad niekas nebegalėtų lengvai jos pereiti. Mat, pastaruoju laiku vis daugiau žmonių ir net pačių komunistų pradėjo bėgti į Vakarus. Kiekvienas pagautasis prie sienos baudžiamas mažiausia penkerių metų kalėjimu vergų stovykloje.

Įdomu, kad Lenkijos komunistai nestiprina savo rytų sienos. Mat, ta kryptimi, kuri veda į šlovinamąjį "rojų", niekas nesiveržia.

Gražiai įvertino

"Chicago Daily Tribune" (1950. 9. 7.) daug vietos skyrė lietuvių tremtinių dailės parodos aprašymui. Savo reportaže Gladys Priddy pabrėžia, kad kalba apie meną tautos, kuri, šimtmečius vergavus, atgavo laisvę, kad jos vėl neteketų. Ypatingai lankytojus traukią kryžiai. Toliau aprašo Petravičiaus, Kaupo, Kiaulėno, Augiaus, Valeškos, Varno kūrinius. Kitoj vietoj laikraštis padėjo 3 parodos nuotraukas: kryžiaus, Kasiulio "Tremtiniai" ir lėkštę su Vytauto Didžiojo paveikslu.

Naktį apšaudo priešą raketomis (bazook).

Jonas Kmitas

SURŪDIJUSI GRANDINĖ

Na, už "madam" atsilygino, ir gerai. Bet kam tas nežmoniškas kerštas pasodyt mane prie to beprotiško "Kapitalo"?

XXX.

Olga sėdi prie "Kapitalo" ir nieko nemato. Jos mintys kitur skrenda. Jai vis terūpi išrišt klausimas: kuriais sumetimais ta inteligentė Šurka apsimetė paprasta kaimiete ir dar apykvaile, ir tarnauja čekos virtuvėje? Žinoma, visų pirma dėl duonos kasnio ir, kas svarbiau, savo gyvybei išsaugoti. Inteligentę komunistai vis vien būtų likvidavę, tik dėlto, kad ji inteligentė. Geriausiu atveju ištremtų ją į Sibirą, bet ir ten jos lauktų kelių metų kančios ir mirtis. Taigi čia paprasčiausia savisauga. Apsimetimas laikinai ją išgelbėjo. Tačiau kam jai reikėjo lįsti į patį budelių urvą ir išstatyti save kasdieniniam pavojui būti demaskuotai, areštuotai, gyvuliškai tardytai ir likviduotai? Čia slepiasi kažkoks kitas tikslas, ne tik kasdienės duonos klausimas. Kad ji heroiška pasišventėlė, tai aišku, bet koks jos uždavinys? Žvalgybininkė? Ryšininkė? O gal teroristė?

Tuos žodžius Olga jau buvo girdėjusi, kai Goremyka jai pasiūlė dalyvauti kažkokiam sąmoksle išgelbėti vieną nekaltai areštuotą merginą. Goremyka jai pasiūlė nereikšmingą rolę: gudriai patraukti į save Balaganovo dėmesį, kad jis nekliudytų to sąmokslo įvykdymo. Olga apsiėmė tai padaryti, nes jos rolė, palyginti, buvo nesunki. Be to, ją masino tas avantiuristinis sumanymas, ypač kilnus jo tikslas: išlaisvinti nekaltą teroro auką. Paskui ji sužinojo, ar verčiau nujuto, kad sąmokslas pavyko, nes mergelė kalėjime daugiau nepasirodė ir Chaja Berdičeva kurį laiką buvo lyg pritrenkta ir nepaprastai suerzinta. Jei ta mergelė būtų išgabenta į kitą kalėjimą, Chajos nuotaika būtų kitoniška. Kokie sąmokslininkai tą žygį atliko, Olga nežinojo. Goremyka lyg minėjo partizanus, bet jie į kalėjimą juk neįsibrovė ir areštantės neišvogė. Tokio įvykio nebūtų galėję paslėpti. Tad kas nors iš vidaus tam žygiui turėjo pasitarnauti. Ar kartais ne Šurka? Ta mintis pradėjo Olgą dominti.

Kokiu sumetimu Šurka jai, Olgai, atsiskleidė kaipo kvailiuke apsimetusi inteligentė? Prieš kitus slepiasi, o jai taip aiškiai pasisakė. Koks būtų jos tikslas? Aišku, jog ji savo širdyje pajuto, kad Olgai galima pasitikėti. Ji nori arčiau su Olga susidraugauti ir gal į savo paslaptingą veiklą ją įtraukti. Kaip romantiška! Olga pajuto didelę Šurkai simpatiją. Vargšė heroiška mergelė. Šioj klaikioj aplinkoj ji ieško draugingos širdies savo sunkiam gyvenimui kiek palengvinti. Olga visiškai jai pasišvęstų ir visame kame padėtų. Deja, ji nieko negali. Ji pati griežtoj priežiūroj ir dabar prirakinta prie to nelemto "Kapitalo" gilintis į kažkokią besmegenišką teoriją, iš kurios išsivysto tokia pasibaisėtina praktika... Ir ji pati trokšta draugiškos širdies...

Olgos svajones nutraukė šiurkštokas Berdičevos balsas.

— Nepamiršk, Olga Pavlovna, kad į Marksо "Kapitalą" neužtenka tik žiūrėti, bet reikia ir jo mintis pasisavinti. Gerai, kad prisipažinai, jog Markso mokslo nepažįsti. Būčiau pamiršus "Kapitalą" tau pakišti. Matyt, tavo sąžinė atbunda ir primena, kad reikia rimtai į komunizmo mokslą gilintis. Tavo susipratimas mane džiugina. Tačiau gerų norų neužtenka, reikia jie vykdyti. Tad sąžiningai mokykis, nes bus kvotimai.

"Galas mane nešė išsišokt su tuo Marksu, — negalėjo sau dovanot Olga. — Dabar ne tik kankina, bet ir tyčiojasi, biaurybė. Kvotimais dar grasina".

Ir įknibo vargšė į "Kapitalą". Dabar skaitė atidžiau, nes kvotimai gręsia. Sausa Markso kalba, tai sausa, bet jo dėstomieji dalykai pradėjo kiek aiškėti, ir Olga vis ryškiau stebėjo, kad naivi popierinė Markso svajonė nėkiek nepanaši į dabartinę begėdišką žulikystę, kurią vadinama komunizmu. Reiškia, Kremliaus ponai, pasiremdami skysta Markso teorija, apdūmė akis šimtam milijonų praščiokėlių, sukišo juos į maišą, tampriai užrišo ir dabar sau švilpauja, nėkiek nepaisydami, kad tie maiše sukimšti vergai, palikę be oro, be šviesos, be maisto, be laisvės, baigia užtrokšti. Tai štai kokie dalykai. Jei Berdičeva pasikėsins kvotimus padaryti, tai jai teks gailėtis. kad Olgai "Kapitalą" pakišo. Ji pamatys, kokias išvadas "nepilnai išlavintas protas" gali padaryti. Olga tiek į Marksą įsigilino, kad lyg ką nujausdama Berdičeva patarė jai taip godžiai Markso neskaityti, kad neįgudusios sunkiai galvoti smegenys perdaug nepailstų ir neprarastų noro įtemptai darbuotis.

— Marksas be komentarų persunkus suprasti. Reikia jis derinti su Stalino ir Lenino paaiškinimais, — perspėjo Berdičeva.

— Man geriau patinka originalas, Chaja Abramovna, — saldžiai atsakė Olga. — Jis toks... svajingas, taip nepanašus į tą pilką, klaikią tikrovę. Kaip norėtųsi matyti, kad visi žmonės būtų lygūs, kaip teigia Marksas.

— Ką?! — net nusigando Berdičeva. — Aš tau sakiau, kad skaitytum su Stalino ir Lenino paaiškinimais. Net Bibliją skaitoma su komentarais, o ji — Marksą savo protu. Ką gi tu supranti? Ar nori būt už Staliną išmintingesnė?! Jis pritaiko Marksą prie realaus gyvenimo, o tau tik svajonės galvoj. Nebūk gi užsispyrėle. Klausyk manęs, senos komunistės. Aš jau išėjus gyvenimo universitetą, o ką gi tu, žąsiuke, supranti?

— Reiškia, man pavojinga Marksą skaityti? Tai kam jį man davei? Sakai reikia į jį gilintis, o kaip čia gilintis, kad neleistina savo protu naudoti? Svetimu protu galvoti tik beždžionė ir papūga tegali.

— Et! — visai jau supyko Berdičeva ir ištraukė jai iš rankų "Kapitalą".

Olga padarė nepatenkintą miną, bet širdyje triumfavo. "Daugiau "Kapitalu" nebe kankins, o kvotimai bus atidėti iki graikiškų kalėdų. Aiškiau tariant, niekad neįvyks. Dėl tokio laimėjimo Olga beveik būtų pasiryžusi Berdičevą išbučiuoti, bet juodi auklėtojos ūseliai nuo to atgrasino.

Po to trumpo bet ryškaus pokalbio, Olgos su Berdičeva santykiai pakitėjo. Berdičeva pradėjo rimčiau į Olgą žiūrėti ir mandagiau su ja elgtis. Pašiepti jos proto daugiau nebe išdrįso. Ji negalėjo nepastebėti, kad Olga giliau protauja, negu kitos jos amžiaus merginos. Kai ji sakėsi Marksas esąs jai neįkandamas, tai tik apsimesdinėjo, nes vos valandą jį pastudijavus, žiūrėk, jau kokias išvadas priėjo. Iš viso, tai pavojingas tipas. Prie pastabaus proto pridėjus miklią, vingiuotą, aitrią galvoseną, skląndžią iškalbą ir atkaklų užsispyrimą, net baugu pamanyti, kur ji nueis. Girdi, savo protu nori galvoti.

Ir čia esama tragedijos

J. Kmitas

Šis straipsnis žinomojo mūsų veterano veikėjo ir rašytojo tilpo "Aidų" Nr. 3. Kadangi ne visi "Aidus" turi, kas skaito 'Darbininką', tai, manome, bus ne pro šalį jį pakartoti.

Atvykęs iš tremties, Jonas Smalsys tuojau pastebėjo, kad Amerika visai kitokia, negu jo paties ir kitų tremtinių buvo įsivaizduota. Tiesa, pas laivą jį mandagiai pasitiko, nuoširdžiai pasveikino ir skubiai nugabeno į paskirtąją vietą, kur jo taip pat laukė jaukus priėmimas. Tačiau paskui prasidėjo pilkas kasdieninis gyvenimas, kurs visiškai išblaškė pirmąjį labai malonų įspūdį. Atsibudimas iš svajonių buvo labai nejaukus. Smalsys pajuto, kad Amerika visai ne aukso šalis. Čia reikia sunkiai dirbti, kol šiokį tokį duonos kąsnį užsidirbsi. O kiek teks privargti, kol darbą gausi... Kaip naiviai buvo vaizduotasi apie Amerikos aukso kalnus!

Paskui jau, kiek apsipratus, krito akysna kitas nemalonus reiškinys: nugi išgarsinta Amerikos lietuvybė — kur ji yra? Kas tik kiek išgali, griebiasi anglų kalbos — daugiausia tie, kurie angliškai mažiausiai moka. Na, gal nori išmokti, tai dažnai praktikuoja; tačiau taip, matyt, išeina, kad besipraktikuodami įgauna įpročio lietuviškai nebekalbėti, arba vartoti kažkokį lietuviškai-anglišką šiupinį, kurį Lietuvos ateivis vos beįkanda. Kaip keista ir neskanu...

Vieną kartą Smalsys nuvyko į vienas lietuvių prakalbas, kurios Lietuvoje būtų vadinamos "mitingu". Nors čia jau teko nudžiugti, kad tas pobūvis lietuviškiau užvardytas, negu pačioj Lietuvoj. Nudžiugti teko dar ir dėl to, kad svarbiausias kalbėtojas vartojo gana taisyklingą lietuvių kalbą. Vadinasi, išeivija ne be pliusų. Tačiau Smalsio džiugesys buvo tik dalinis — dėl kalbos grynumo. Turinys gi sudarė skaudaus įspūdžio, nes kalbėtojas vaizdžiai atskleidė tikrąją išeivijos nelaimę, būtent, kad čia gimusieji lietuviai tautiniu atžvilgiu tirpsta kaip sniegas pavasarį. Gerai, jeigu tirptų kaip ledas — jis ilgiau išsilaiko — bet tiesiog kaip sniegas: akyse žlunga, garuoja ir — nyksta. Tai be galo liūdna. Kad tai būtų netiesa! Deja, Smalsys jau iš trumpo patyrimo matė, kad kalbėtojas tiesą sako. Gal kiek perdeda, bet ne per daugiausia.

— Kas jis per vienas? Kaip pavardė? — teiravosi Smalsys pas greta sėdintį savo draugą Tyruolį, ilgesnį laiką Amerikoj pagyvenusį.

— Jo pavardė Karys, — atsakė Tyruolis.

— Kairys?

— Ne. Tiesiog Karys.

— Ar jis taip pasivadino?

— Nežinau. Vadinasi Karys, ir tiek. Tur būt, tikra pavardė, ir gerai jam tinka, nes tai geras už lietuvybę kovotojas.

— Ar jis čia gimęs?

— Tikrai nežinau. Sakoma, kad čia, bet Lietuvoj ilgai gyvenęs.

— Aha! Dėl to taip gerai lietuviškai kalba.

Ir iš tiesų, gera lietuviška tarsena Karys pliekė tautinį lietuvių sunegalėjimą.

— Kiek Amerikoj lietuvių, tikrai nežinia, — kalbėjo Karys. — Tikslios statistikos čia nepadaryta. Prieš 40 metų vienas lietuvis patriotas buvo padaręs, esą apytikslę statistiką, pagal kurią lietuvių išeivija Amerikoj siekė arti pusės milijono gyventojų. Kai kurie mano, kad tai per pusę perdėta. bet anaiptol ne per pusę. Vis dėlto tais laikais galėjo būt ne mažiau kaip 400,000 lietuvių Amerikoje. Prie vidutinio prieauglio, tas skaičius per 40 metų galėjo pašokti iki milijono, ypač turint omeny, kad nuo 1905 iki 1914 metų ateiviai iš Lietuvos plaukė gausia srove. O kaip tasai prieauglis gyvenime pasireiškia? Labai liūdnai. Kurie ilgiau Amerikoje gyvenate, tie galite prisiminti, kad 30-35 m. atgalios mūsų išeivijos lietuviškumas žydėte žydėjo. Mūsų pobūviuose, seimuose, mitinguose, koncertuose, teatruose skambėjo tik lietuviška kalba ir daina. Dabar patys gi žinote: su jaunąja karta lietuviškai kaip ir nesusikalbam. Vieni nekalba dėl nedrąsos, nes lietuviškai vos vos grabalioja; kiti ir gerai mokėdami nenori lietuviškai kalbėti: kam čia, girdi, ta kalba reikalinga? Nepriklausomybės metu dar buvo kiek vilties, kad išeivijos jaunimas glaudžiai susidraugaus su Lietuvos jaunimu — mat, sportas sudarė santykiavimo tiltą. Dabar, kai Lietuva vėl pavergta, visi santykiai savaime nutrūko, ir tas faktas gresia lietuvybės likviduote, bent jaunimo tarpe, nes senesnieji laikysis, kol visi išmirs. Tad prailginti lietuvybei Amerikoj yra būtina išorinė pagalba, kurią gali suteikti atvykstantieji iš Vokietijos lietuviai tremtiniai. Jų skaičius vidutiniškas, ir jų įtaka visuomeniniam gyvenime jau reiškiasi. Tai tarsi netikėta paspirtis, atvykusi sustiprinti savišk

Amerikiečių tankas prie Mandžiurijos sienos, iš kur prasiveržė masės kinų "savanorių".

viškius žūtbūtinės kovos metu. Tačiau, iš mūsų pusės, ar mes iš tiesų jau taip žūtbūtingai kovojam?

Savo romane "Potop" (Tvanas) Henrikas Sinkevičius pateikia štai kokį vaizdą. Septynioliktam amžiuje, karo metu su Švedija, Lietuvos raitelių būrys susikovė su švedų raiteliais. Švedai neatlaikė lietuvių antpuolio ir pasileido bėgti. Lietuviai besivydami negailestingai juos kardais kapojo. Kai kurie švedai dar mėgino gintis, bet daugumas lenkė savo sprandus, kad lietuviams būtų lengviau kirsti. Ar daugelio mūsų šiaudadūšiškumas nepanašus į švedų poelgį?

Tai buvo fizinės kautynės. Panašiai būna ir dvasinėj kovoj. Tačiau kaip tas pavyzdys pritaikytinas mūsų išeivijai? Juk mes nekovojam prieš Amerikos kultūrą; priešingai, su džiaugsmu ją priimam. Ot, čia kaip tik ir glūdi mūsų nesusipratimas. Medžiaginę Amerikos kultūrą ir demokratinę tvarką mums privalu su džiaugsmu priimti; tačiau nemažiau privalu ir išlaikyti savo tėvų kalbą, ir tam Amerikos visuomenė nė kiek nepriešinga. Ji net pagiria tai, nes visai teisingai mano, kad gerbiąs savo tėvų kalbą žmogus yra pats geriausias ir ištikimiausias pilietis. Gi priešingai, tėvų negerbiąs "džiakis" lengvai laužo šalies įstatymus ir vien policininko lazda tėra suvaldomas. O kiek tokių laisvadariškų "džiakių" yra kalėjimuose ir pamišėlių namuose.

Kurį laiką Amerikos jaunimo tarpe buvo pasklydęs šūkis: lietuvis be lietuvių kalbos bei lietuvis dvasioje. Nepatyrusiems ir menkai teišmokslintiems jaunuoliams toks šūkis buvo labai patrauklus, ypač tiems, kurie tingėjo lietuviškai mokytis. "Nelietuviškas lietuvis" gana ilgai buvo madoj. Ypač džiūgavo tinginiai, "laimingai" nežinodami, kad tauta be kalbos — nebe tauta, tik neatsakingų pakrikėlių grupė, lengva bet kuriam vėjui išblaškyti. Na, jie bent mėgino nuraminti sąžinę, patys save apsigauliodami esą lietuviai. Gi jų pasekėjai bei įpėdiniai ir to skrupulo nebeturi:: jie atvirai paneigia lietuvybę ir kur tik gali ją likviduoja, nepaisydami ištikimų lietuvių pasipiktinimo ir pasibiaurėjimo. Deja, viešoji lietuvių opinija jau tiek susnūdusi ir sudemoralizuota, kad persimetėliai su ja nebesiskaito.

Jei išeivijoje dar yra užsilikusių "nelietuviškų lietuvių", ir jie naiviai dar tebetiki, kad tauta be kalbos gali išsilaikyti, tai jiems primintina, kad visi patentuoti nutautintojai, kaip vokiečiai, rusai ir lenkai, pasigrobę kokią silpnesnę tautą, tuojau mėgina išrauti jos kalbą ir jai primesti savo kalbą. Jie žino, kad tik tuo būdu patrauks ją į savo tautybę. Ana, Vilniaus kraštas kodėl didele dalimi buvo nuo Lietuvos atkritęs? Ogi dėl to, kad pamiršo lietuviškai ir —prievarta, ar savo valia — išmoko lenkiškai. Tas pat ir su Prūsų Lietuva. Senovėje ten vieni lietuviai gyveno, dabar daugiausia jie kalba vokiškai, ir kaip tik dėlto vokiečiais yra laikomi. Tokių pavyzdžių daug galima nurodyti.

Lietuva dabar gyvena baisią, kruviną tragediją. Ji didvyriškai kovoja prieš visišką sunaikinimą. Carai nubraukė Lietuvos vardą nuo žemėlapio, tačiau tautos branduolio nesunaikino, — priešingai, persekiojimu dar jį užgrūdino, nes carai nemokėjo taip naikinti kaip bolševikai. Šitie laikinai paliko Lietuvos vardą, kaip klastingą iškabą. Bet ta iškaba sudaro tik nereikšmingą lukštą. Jie atsidėję ėda branduolį — tautos esmę. Kuomet ją sunaikins, vardas savaime atpuls, kaip nukabinama nuo krautuvės durų iškaba, kai prekių ten nėra. Pasibaisėtina Lietuvos tragedija.

Tačiau, gerbiamieji, gal nustebsite, kai jums pasakysiu, kad Amerikos lietuvių išeivija taip pat pergyvena tragediją — ne kruviną, ne didvyrišką kaip Lietuvoje, bet pastovaus merdėjimo tragediją. Ji palengvėle miršta ir, kas skaudžiausia, daugumas miršta savo valia — savažudiškai. Kietas tai žodis ir nemalonu jo klausyti, bet kas nuneigs, kad tai netiesa? —

Čia kalbėtojas staptelėjo, lyg laukdamas, kad kas nuneigtų. Tačiau vietoj neigimo pasigirdo skystas delnų plojimas. Plojantieji, tur būt, nežinojo ką darą, nes nustebusiam kalbėtojui pažvelgus, plojimas tuojau nutrūko. Matyt, negausūs plojikai susiprato išsišokę.

— Niekas neneigia, tad man aišku, kad nuo tiesos nenutolau, — tarė kalbėtojas. —Tačiau, gerbiamieji, turiu apsidrausti, kad nevisi —toli gražu nevisi — savanoriškai miršta. Yra nemaža ryžtuolių, kurie iš visų pajėgų stengiasi užtvenkti nutautimo bangą. Tatai sunku, — oi, kaip sunku! Tačiau jie dirba nesudėdami rankų, nors žino, kad kovoja pralaimėjimo kovą: lietuvybė nesulaikomai slysta jiems iš rankų...

O vis dėlto padėtis, nors ir be galo sunki, nėra be vilties. Kovotojams reikia geros pagalbos, ir viskas greitai pakitėtų. Gi pagalba jau čia pat. Lietuvos tragedija ne be pasėkų. Jos geriausi sūnūs, priversti bėgti nuo mirties iš bolševikų rankų, būriais pas mus atvyksta. Kai jų skaičius iki keleto tūkstančių pašoks, mūsų išeivijoj pradės reikštis atsigimimo vaisdai. Taip, mes nuoširdžiai trokštame, kad šių laikų ateiviai, apginkluoti karšta Tėvynės meile, tikru mokslu ir tikros lietuviškos laisvės jausmu, įneštų į mūsų tarpą tūkstančius tonų lietuviško susipratimo ir įsamonytų amerikiečiams Lietuvos gelbėjimo reikalą.

Tais žodžiais Karys baigė savo kalbą. Jam plojo ilgai, nuoširdžiai, triukšmingai.

— Kaip jam ploja! — džiaugėsi Smalsys. — Pasirodo, kad išeivijoj dar tebėr lietuviško susipratimo.

— Dėl to netenka abejoti, — tarė Tyruolis. Susipratimo ir gerų norų yra pakankamai, tik jėgų trūksta. Nebent jūs—

— O! mes savo dalį atliksim. Kad tik patys —

— Amerikos sūkuriuose nesukluptumėt, — pasiskubino pavaduoti Tyruolis.

— Aš to kaip tik prisibijau. Bet — kol geležis karšta, mėginsiu kalti.

— Tai man vyras! — paspaudė jam ranką Tyruolis.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Mokinių vakaras

Šv. Alfonso parapijinė mokykla, vedama seselių kazimieriečių, šį sekmadienį, gruodžio 10 d., rengia tradicinį mokinių vakarą - teatrą. Rūpestingai parengta įdomi programa, kurioje dalyvaus visi mokyklos mokiniai. Parapijiečiai, ypač mokinių tėvai, maloniai kviečiami į šį vakarėlį atsilankyti, savo vaikų įdėto darbo pasižiūrėti, parapijinę mokyklą paremti ir mokytojų kazimieriečių tylų, bet labai kruopštų, darbą įvertinti.

Išvyko kun. Budreckas

Kun. Valteris Budreckas, gana trumpai ėjęs pareigas šv. Alfonso parapijoje, š. m. lapkričio 28 d. iš Baltimorės išvyko į Brooklyn'ą. Parapijiečiai kun. Budrecko gailisi, kaip gero pamokslininko, Baltimorės lieutvių choro vedėjo ir šiaip malonaus žmogaus. Visi kun. Budreckui linki naujoje vietoje pastoviau įsikurti ir sekmingai dirbti pastoracijos darbą.

Lietuvių choras ryžtasi veikti

Lietuvių choras, netekęs savo vedėjo kun. Budrecko š. m. gruodžio 1 d. buvo susirinkęs choro ateities veiklai apsvarstyti. Tuo tarpu kito asmens, kuris galėtų lietuvių chorui vadovauti, Baltimorėje, neatsiranda. Choristai, bemaž visi tremtiniai, nutarė vis dėlto nepakrikti ir dirbti, manydami, kad nėra padėties be laimingos išeities. Kurį laiką bažnyčioje sekmadieniais vistiek giedos ir rengsis Vasario 16 minėjimui. Toks gražus ryžtas yra sveikintinas ir gerbtinas. Tikimasi, kad energingas choro administratorius, Kęstutis Požemėnas, chorą iš šios krizės išves.

Taut. šokių grupė atgijo

Gana gražiai veikusi taut. šokių grupė po vasaros atostogų pertraukos vėl pradėjo darbą. Šokių repeticijas daro kas šeštadienis vakarais. Tam reikalui patalpas mielai davė šv. Alfonso parapijos klebonas kun. dr-as Mendelis. Nors visi taut. šokių dalyviai sunkiai dirba įmonėse, lanko vakarines mokyklas bei kursus, bet savo trumpučiuką laisvalaikį skiria gražiam tikslui. Tautinių šokių grupei linkima sekmingo darbo.

Naujas lietuviškas žurnalas

Lietuvos kariuomenės šventės proga gautas pasaulio lietuvių karių žurnalas "Karys". Jį platino Lietuvos kariuomenės kūrėjas - savanoris pulk. Kazys Požemėnas LTB susirinkime ir lietuvių spaudos platinimo punktas. Kas šio naujo lietuviško žurnalo dar neįsigijo, turėtų nedelsiant įsigyti, nes jis įdomus ir naudingas kiekvienam lietuviui. Gražus žurnalo viršelis, įdomios nuotraukos ir vertingi straipsniai nusako žurnalo vertę. Jis gražiai papildė laisvame pasaulyje minėtą Lietuvos kariuomenės šventę.

Ir vėl lietuvių kolonija praretėjo

Pereitą savaitę mirtis pakirto du senus baltimoriečius lietuvius.

Gruodžio 1 d., neilgai sirgęs, mirė Antanas Ambrasas. Liko jo duktė Viktorija Nemurienė ir sūnus Vincas. Palaidotas antradienį gruodžio 5 d.

Gruodžio 2 d., ilgai ir sunkiai sirgęs, mirė Domininkas Dovydaitis. Liko našlė Marija Dovydaitienė, jų duktė Blanche ir artimų giminių. Laidotuvės buvo trečiadienį, gruodžio 6 d.

Abiejų palaikai pašarvoti laidotuvių tvarkytojo, Juozo Kašinsko, koplyčioje. Laidotuvių pamaldos atlaikytos šv. Alfonso bažnyčioje.

A. a. Antanas Ambrasis buvo ilgametis šv. Vardo Vyrų d-jos narys. Draugijos vyrai ir klebonas kun. dr-as Mendelis sekmadienį, gruodžio 3 d., Juozo Kašinsko koplyčioje meldėsi už a. a. Antano vėlę, sukalbėdami rožančių.

Baltimorės lietuvių kolonija a. a. Antano Ambraso ir Domininko Dovydaičio šeimų nariams, jų giminėms ir visiems artimiesiems, pasilikusiems giliam liūdesy, reiškia nuoširdžią užuojautą.

Susirinkimų savaitė

Pereitą savaitė šv. Alfonso parapijoje buvo turtinga susirinkimais.

Trečiadienį, lapkričio 29 d., parapijos patalpose įvyko Moterų Sodaliečių d-jos susirinkimas. Be kitų svarbių reikalų, buvo apsvarstytas metinio baliaus surengimas, kuris numatytas š. m. gruodžio 27 d. Pasiskirstyta darbu. Moterų sodaliečių balius būsiąs įdomus.

Parapijos M. S. D-jai sekmingai vadovauja p. Neville, pirmininkė, p. Sedboras, vicepirmininkė, ir p. Adams, sekretorė.

Sekmadienį, gruodžio 3 d., įvyko Liet. K. Susivienijimo Amerikoje susirinkimas. Svarstyti svarbūs einamieji reikalai. Skyriaus pirmininkei Emilijai Grigorienei išvykus į Floridą, numatytos valdybos perrinkimas. Dabar šiam skyriui vadovauja Ona Kisielienė, vice - pirmininkė, Juozas Budelis, finansų sekretorius, ir Antanas Sajauskas, iždininkas. Pažymėtina, kad Juozas Budelis yra vienas iš seniausių susivienijimo narių Baltimorėje ir jam sekmingai vadovauja per 20 metų. (nukelta į 6-tą pusl.)

Nemuno Ilgesys, poezija. Parašė J. Aistis. Išleido Lietuvos Pranciškonai. 78 *pusl.* Kaina $1.00.

MODERNUS
Casper's Grožio Salonas

Rytmečiais turi nupiginimų ant permanent wave.
Kurios ateis iki 10 valandos ryte, tos gaus $10. vertės permanent už $8.

— — — —

Priimame ir be apointmentų.
Atidara Ketvirtadieniais ir penktadieniais vakarais.

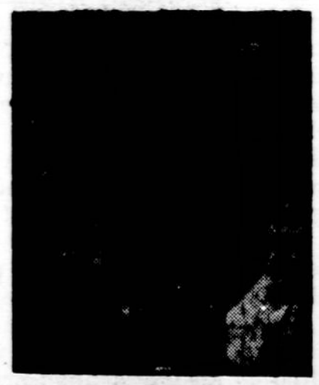

Casper's Beauty Salon
735 E. Broadway
So. Boston, Mass.
So. 8-4645

Casper's Beauty Salon
1047 Dorchester Ave.,
Dorchester, Mass.
Ge 6-9665

DABAR
Laikas Įsigyti
KAILINIUS

B. Koraitis

Jau artinasi šaltas ruduo, paskui žiaurioji žiema. Tat dabar yra geriausias laikas pagalvoti apie įsigijimą naujų, elegantiškų kailinių pas I. J. FOX, kuri yra didžiausia moteriškų kailinių firma Amerikoje. Pas mus yra plačiausias kailinių pasirinkimas naujosios 1951 m. mados.

Reikia žinoti, kad atėjus žiemai kailinių kainos labai pakyla. Taigi, dabar laikas juos įsigyti. Atėjusios į krautuvę visuomet reikalaukite, kad Jums patarnautų šios krautuvės lietuvis atstovas BERNARDAS KORAITIS, kuris yra kailinių žinovas ir ekspertas. Jis primieruos Jums kailinius pagal Jūsų skonį ir figūrą.

Drabužis, kuris pritaikytas asmens figūrai labai yra vertinamas, o prie to patys kailiniai už save kalba žiemos metu. Tai mielas drabužis, kuris teikia sveikatai apsaugą. O kas nenori būti sveiku ir turėti per žiemos šalčius malonumo dėvint šiltus ir skoningai pritaikytus kailinius.

Užeikite pas mus šiandien ar kitą dieną.

Kailinius galite pirkti su mažu įmokėjimu, o paskui išsimokėsite kas mėnuo pagal jūsų išgalės.

I. J. FOX
Greatest Luxury Furriers

411 Washington St., Boston

Argentinos lietuviai

Lietuviškos organizacijos ir kultūrinis gyvenimas

Ne visi Argentinos lietuviai priklauso kokiai organizacijai, nariais, bet beveik visi savo pritarimu ir simpatijomis. Organizacinis pasiskirstymas čia yra labai įvairus, tik gal netoks ryškus ir sąmoningas, kaip Amerikoje. Komunistai, proporcingai imant, po Urugvajaus užima bene pirmą vietą iš visų lietuviškų kolonijų. Komunizmui plisti sąlygos buvo čia palankios, nes beveik visą laiką trūko intelektualinių pajėgų, kunigų ir stipresnių laikraščių. Bet paskutiniuoju laiku raudonieji tos įtakos pradeda nustoti ir daugelis "atsiverčia".

Kovai už Lietuvos reikalus yra Lietuvai Išlaisvinti Centras Argentinoje, kurį sudaro katalikiškų, tautiškų ir kultūrinių - patriotinių organizacijų atstovai. Tai nėra tikra prasme organizacija, bet tik reikalo iššauktas sambūris tiesioginiai kovai prieš okupaciją. Šiais metais jis atšventė 10-ties metų savo darbo sukaktį. Katalikiškų organizacijų veiklesnės yra Argentinos Lietuvių Jaunimo Dr-ja, Vyčių S-ga (čia gimęs jaunimas), Moterų-Mergaičių Dr-ja "Birutė", Gyvojo Rožančiaus ir Labdaros brolija. Yra dar Katalikų Vyrų S-ga, bet ji beveik nerodo gyvybės ženklų. Taip pat dar vis mažai gyvybės terodo ir šiais metais įsikūręs Ateitininkų S-gos Argentinos skyrius.

Kultūrinių organizacijų veikla taip pat labai žymi ir įtakinga. Šiemet 20-tąsias metines atšventęs šv. Cecilijos choras yra vienas iš judriausių lietuviškos dainos skleidėjų. Jis turi savo lėšomis išlaikomą ir lietuvių pramoninkų remiamą radijo valandėlę, pavadintą "Lietuvos Aidais". Antrasis, su dideliu palankumu sutiktas ir jau keletą kartų viešai pasirodęs Buenos Aires, Rosario ir Berisso kolonijose ir su dideliu nuoširdumu dirbąs, yra Tautinis Lietuvių Ansamblis. Jį sudaro išimtinai tremtiniai. Paėmus vadovauti žinomam pianistui ir buv. Kauno Konservatorijos profesoriui And. Kuprevičiui, tikimasi dar geresnių rezultatų. Kaip auklėjimo vienetas, Skautų brolija labai gražiai dirba ir jau spėjo sutraukti nemažą skaičių lietuviškojo jaunimo. Vilniaus klubo (tautininkų) jau kuris laikas viešumoje nesimato.

Dvi savišalpos ir kultūros organizacijos — Susivienijimas Lietuvių Argentinoje ir Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centras — paskutiniu laiku taip pat pradeda rodytis patriotiniame fronte. Jos abi yra kairiojo sparno grupės, bet apsivaliusios arba aptildžiusios komunistines priemaišas, kurios ten buvo užėmusios gana svarią vietą, pradeda visai teigiamai reikštis lietuviškoje visuomenėje.

Kitose kolonijose yra dažniausiai po dvi lygiagretes organizacijas. Berisso kolonijoje savišalpinės ir kultūrinės organizacijos "Mindaugas" ir "Vargdienis" (paskutiniu laiku pasivadinęs "Nemunu"), kurių pirmajai priklauso nuo katalikų iki kairiųjų antikomunistų, o "Nemunas" suima nuo tikrų patriotų iki komunistų. Rosario kolonijoje yra Lietuvių Bendruomenė ir Laisvosios Lietuvos klubas (komunistai), Cordoboje Susivienijimas ir "Neptunas" (komunistų persvara).

Lietuvių parapija

Vienintėlė lietuvių parapija Argentinoje šiuo metu yra ne tik religinio, bet ir tautinio - kultūrinio lietuviško darbo centras. Įsikūrusi ji tik prieš 10 metų. Dabar turi bažnyčią, salę, kurioje lietuvių vaikams po bendrųjų pamokų mokoma lietuvių kalbos, istorijos ir geografijos, vaikų darželį. Ji yra didžiausiame Bueonos Aires priemiestyje Avellanedoje, kur daugiausiai lietuvių gyvena, bet savo patarnavimais apima visus išsisklaidžiusius lietuvius. Po įvairių bandymų ir nepasisekimų anksčiau čia įkurti lietuvišką parapiją, Amerikos Tėvai Marijonai — a. a. A. Andriušis, J. Jakaitis ir K. Vengras — su nepaprasta energija per trumpą laiką užėmė stiprias pozicijas lietuvių tarpe.

Lietuviški laikraščiai

Argentinoje buvo įvairių lietuviškų laikraščių — nuo religinių iki komunistinių, kurių vieni ilgiau, kiti trumpiau išsilaikė. Dabar yra du laikraščiai (neskaitant komunistų "Tėvynės", išeinančios nereguliariai), kurie išeina kas dvi savaitės, būtent "Laikas" ir "Argentinos Lietuvių Balsas". Pirmasis krikščioniškos tautiškos krypties yra visai modernus ir geros išvaizdos laikraštis, pradėtas leisti 1948 m., Argentinon suvažiavus didesniam skaičiui tremtinių. Redaguojamas redakcinės kolegijos, kurią sudaro, be kelių vietinių lietuvių, beveik visi tremtiniai. Vyriausias redaktorius yra kun. Dr. P. Brazys. Leidžia Garbės Leidėjų kolektyvas, kurio kiekvienas apmoka dalį atskiro numerio, o kitą dalį padengia iš prenumeratų ir skelbimų. Šio laikraščio skaitytojai yra ne tik tremtiniai, bet taip pat ir prieškomunistiškai nusistatę senieji lietuviai. Turi šiose sąlygose gana įdomiai vedamus politinį, religinį, skautų bei mokslo, meno ir literatūros skyrius.

"A. L. Balsas" eina jau 22 metus. Jis yra socialistiškai - liberalinės krypties, bet ne visuomet išlaiko vienodą veidą. Pavarčius jo ankstyvesnius numerius, krinta į akis jo idėjinis keitimasis pagal reikalą. Dažnai rašęs prieš Lietuvos valdžią nepriklausomybės laikais, pirmosios okupacijos metu ir keletą metų po jis buvo aiškiai prokomunistiškas, sveikinęs "išlaisvintojus" ir tarpininkavęs įsigyti sovietiškus pasus. Ar savo pažiūromis yra pasikeitę "A. L. Balso" leidėjas P. Ožinskas ir redaktorius K. Norkus, sunku pasakyti, bet laikraštis, tremtiniams atvažiavus, tikrai pasikeitė, nors ir dabar kartais savo linijos nelšlaiko ir, ką per kelis numerius prieš bolševizmą parašo, dažnai vienu kokiu straipsneliu vėl sugriauja. Bet šio laikraščio leidėjas P. Ožinskas, būdamas gabus verslininkas, laikydamas geroje vietoje restoraną ir klubą, sugebėjo iki šiol laikraštį ne tik išlaikyti, bet, padedamas dar kelių lietuvių pramoninkų, šiais metais yra įsigijęs savo spaustuvę, kuri žymiai palengvina gana sunkų šiame krašte spaudos darbą. "A. L. Balsas" turi taip pat politinį, straipsnių ir literatūros, moterų bei religinį (biblistų) skyrius.

Del straipsnelio "Lietuvių Kely"

Prie šios Argentinos lietuvių gyvenimo apžvalgos dar reikia pridėti paaiškinimą del straipsnelio "Argentinos lietuvių gyvenimo apžvalgos dar reikia pridėti paaiškinimą del straipsnelio "Argentinos lietuvių gyvenimas", tilpusio "Lietuvių Kely". Autorius prikiša, kad vienas Argentinos lietuvių laikraštis "spausdinamas kartu su slavų ir raudonųjų lietuvių komunistų laikraščiais" svetimųjų spaustuvėje, net neprimindamas, kad jis tas žinias ėmė tik iš vieno piktų gandų šaltinio, o nepasistengė sužinoti, kaip iš tikrų yra. Pasiteiravus tikrai paaiškėjo, kad toje spaustuvėje kuri laiką buvo spausdinamas lietuvių komunistų laikraštis, bet tada ten buvo spausdinamas ir "A. L. Balsas", net 20 metų. Manoziniomis tai buvo dėl to, kad ta spaustuvė buvo vienintelė turėjusi lietuviškas raides. Tai buvo reikalas spaustuvės savininkų, kurie nors nėra komunistai, bet tik gryni biznieriai. Dabar tą patį daro ir "A. L. Balso" leidėjas Ožinskas, savo spaustuvėje spausdinamas Urugvajaus komunistams talkininkaujantį laikraštį "Kultuvę" (Gabrio - Paršaičio "įgalioto ministerio" organą). Šis laikraštis skelbiasi "juokų laikraščiu", bet ten nėra jokio juoko, o tik kova prieš visus, kurie pasisako prieš Lietuvos okupaciją. Komunistiniai laikraščiai rašo atvirai apie "išlaisvintojus", ir tuo parodo savo tikrąją vertę, o šis, prisidengdamas svetimu drabužiu, juo labiau klaidina mažiau sąmoningus lietuvius. Tuo tarpu ana spaustuvė jau kuris laikas atsisakė spausdinti komunistinius laikraščius. Dėl ko "Laikas" nespausdinamas "Balso—Voz" spaustuvėje, neteko sužinoti, bet iš kolonijos nuotaikų tai galima suprasti.

Antanas Ambrazas

HEATING SYSTEMS — AUTOMATIC OIL BURNERS
SANITARY PLUMBING — WATER SUPPLY SYSTEMS
GEORGE G. ENGEL PLUMBING CO.
194 MARBLE ST.
ATHOL, MASS. Tel. 1000

Mažos rendos — Mažesnės kainos
Veltui pristatymas — Išsimokėjimui
Ateikite į krautuvę, kurioje
garantuotas sutaupymas
J. CORONIS & SON
FURNITURE CO.
168 W. Pearl St., Nashua, N. H. Tel. 4008

NEBIJO

— Kazeli, geriau pažiūrėk, ar nėra obuoly kirmėlės... Argi nebijai jos suvalgyti?

— Tegul kirmėlė bijo...

ĮSPŪDŽIAI IŠ KELIONĖS Į ROMĄ

Rugpiūčio 13 d. aplankėme antrą kartą šv. Panelės Sniegines baziliką. Bazilika garsi tuo, kad buvo pastatyta paties Dievo nuostabiai apreikštu būdu vietoje; čia rugpiūčio 29 d., kaip buvo apreikšta per sapną, iš nakties buvo rasta sniego. Šioj bazilikoje mūsų kelionės kunigai atnašavo šv. Mišias, kurių išklausė šimtai maldininkų ir priėmė šv. Komuniją.

Grįždami į kolegiją, užėjome į Nuolatinės Pagalbos Motinos šv. bažnyčią, kur yra jos stebūklingas paveikslas. Čia lankytojai nuoširdžiai meldžiasi ir yra apturėję įvairių Dievo malonių. Tai liudija palikti įvairūs padėkos ženklai.

Po pietų, lydimi kolegijos rektoriaus L. Tulabos, išvykom į kolegijos ūkį — vilą, kuri yra apie 30 amerikoniškų mylių už Romos. Pakeliui į vilą aplankėm tėvų marijonų įstaigą, kur turėjome progos pasveikinti Jo Eksc. vyskupą P. Būčį ir kun. Mačiulionį. Jo Eksc., nežiūrint jau geroko metų skaičiaus, dar nepaprastai linksmas ir gan tvirtas. Iš čia išvykę, pasiekėme už kelių minučių šv. Kazimiero lietuvių kolegijos vilą. Vila labai graži. Ją puošia palmės, gėlės, ir įvairūs vaismedžiai, kurių čia yra apie keturi šimtai, turi ir gražų, didelį vynuogyną. Namas taip pat gražus, jaukus ir stovi gan aukštame upės krante. Susitikome su lietuviais kunigais, bei klerikais, kurie visi yra iš tremties. Čia darbuojasi ir dvi vokietės šv. Katrinos ordino seselės ir pora italų. Paviešėję ir pasidžiaugę šia gražia vieta, kuri mums labai priminė mūsų, amerikiečių, Marianapolį, linksmi grįžom Romon.

Rugpiūčio 14 d. pirmadienį, nuvykom į šv. Povilo baziliką taip pat antrą kart. Čia turėjome progos išklausyti šv. Mišių, kurias atnašavo mūsų kelionės kunigai ir mūsų palydovas kun. Z. Ignatavičius. Iš čia autobusu nuvykome į tėvų trapistų vietovę, kuri yra apie 14-ka mylių už Romos.

Šv. Povilo bažnyčia yra toje vietoje, kur buvo nukirsta šv. Povylo galva. Pagal padavimus galvai pašokus tris kartus, atsivėrė trys šaltiniai, kurie ir dabar yra šioj bažnyčioj, kaipo šulniai. Jie laikomi užrakinti, nes karo metu vienas kažkoks piktadaris buvo išniekinęs. Už šių šulinių yra kalėjimas, kur buvo laikomas ir kankinamas, šv. Povilas, kurio kūnas yra bazilikoj.

Pasimeldę ir palikę aukeles, nuvykom pėsti į Apreiškimo Kalną. Šį kalną lanko šimtai maldininkų. Jis yra pagarsėjęs tuo, kad prieš keliolika metų, atvykus iš Romos vienam burnotojui prieš Dievą skelbti bedievybę susirinkusiems smalsuoliams, pasirodė Šv. Panelė ir perspėjo.

Tas italas atsivertė į tikėjimą ir dabar dar gyvena ir dirba gatvekaryje. Yra labai iškalbus, visur kalba už tikėjimą ir skelbia Šv. Panelės apsireiškimą tame kalne, ant kurio yra graži, maža koplytėlė su Šv. Panelės statula, kurią puošia žmonių sudėtos gėlės bei pagijimų ženklan didelė bronzinė lenta su įrašais.

Grįžę vėl Romon, nuvykome į šv. Cecilijos bažnyčią, kuri yra labai skurdžioj Romos miesto dalyje. Ši bažnyčia pastatyta ant jos gyvento namo pamatų. Jos kūnas buvo palaidotas katakombose ir tik 19- tame šimtmetyje perkeltas į šią bažnyčią, kur yra karste po didžiuoju altoriumi. Dešinėje altoriaus pusėje yra jos originalus paveikslas, iš kurio karo metu piktadariai išpiovė šventosios galvą. Šios bažnyčios rūsyje yra likęs sandėlis, kuriame šventoji laikė grūdus neturtingiems vargdieniams šelpti. Čia matėme ir tą kambarį, kuriame šventoji buvo pagonų verdančiame vandenyje nukankinta už tikėjimą.

Lankėme Panteono šventyklą, kur yra Italijos karalių palaikai, kurie čia buvo laidojami, nuo 12-to šimtmečio. Dar aplankėme Šv. Katrinos ir Viktorijos bazilikas, kur yra po altoriais jų kūnai. Taip pat Šv. Sakramento bažnyčią, kurioje visą laiką yra išstatytas Šv. Sakramentas ir per dienas bei naktis pakaitomis garbinamas vienuolių ir pasauliečių. Buvome ir šv. Ignaco bazilikoj, kur po altoriumi yra jo kūnas. Ši bazilika neapsakomai puošni ir turtinga įvairiomis relikvijomis. Užlaikoma tėvų jėzuitų.

Lankant bažnyčias teko matyti daug dvasiškių gatvėse vietinių ir atvykusių iš Europos. Didelis skirtumas tarp mūsų, Amerikos, dvasiškių ir jų rūbų, kurie dažniausiai yra nudėvėti ir apiplyšę, veidai išblyškę. Kaikurie atvažiavę dviračiais, dažnai pėsti.

(bus daugiau) **B. B.**

KODĖL BOBUTĖ PASENO

— Aš šiandien nesiprausiu,— priešinosi maža Onytė.

— Tai būsi labai negraži, Onele, — kalbėjo bobutė. — Kai aš buvau maža, tai kasdien prausiaus.

— Taigi ir matai, bobut, kokia tu dabar! — atsakė Onytė.

Korėjos reikalais tariasi krašto gynybos sekretorius pavaduotojas Robert Lovett (kairėje) su gen. Alfred M. Gruenther, karo štabo viršininko pavaduotoju, ir karo reikalams komisijos nariu sen. Millard Tydings.

JAV Kongreso lyderiai tariasi dėl Korėjos krizės ir mobilizacijos.

LIETUVIAI PASAULYJE

Argentina. Keli lietuviai pramoninkai išstatė savo gaminius Finansų ministerijos Avellanedoje surengtoje parodoje.

Kun. Alf. Grauslys, išbuvęs Argentinoje ketverius metus, vieno vyskupo kviečiamas, lapkričio pirmoje pusėje išvyko į JAV-bes.

Australija. Buvusi Kauno baleto artistė J. Čunocienė pastatė "Gulbių ežero" ir "Copellios" baletus ir su skrajojančiu Linley Wilson teatru keliauja po visą Australiją. Elena Kepalaitė, šokėja, gražiai pasirodė Melbourno mieste. Adelaidėje rugsėjo 8 d. įvyko pirmasis lietuvių religinės muzikos koncertas, kuriame dalyvavo: sopranas G. Vasiliauskienė, smuikininkas P. Matiukas ir mišrus choras, vedamas V. Šimkaus. Išpildyti lietuvių ir kitų kompozitorių kūriniai.

Australijos imigracijos departamentas organizuoja visus metus užtruksiančią kilnojamą parodą. Joje dalyvauja vietiniai ir naujai nuvažiavę dailininkai su savo tautų daile. Lietuviškąjį skyrių parodoje organizuoja dail. J. Bistrickas.

Kanada. Toronte sudarytas rusų pavergtų tautų komitetas, į kurį įeina lietuviai, latviai, estai, gudai, ukrainiečiai, slovakai, rumunai, vengrai, kroatai ir kazokai. Lapkričio 26 d. didžiausioje Toronto salėje, Massey Hall, surengė didžiulį mitingą, kuriame išryškino bolševizmo imperializmą ir proklemavo vi-soms pavergtoms tautoms laisvę.

Toronte lietuviškai bažnyčiai statyti fondas pradėjo plataus masto rinkliavas, kviesdamas visus tautiečius prisidėti.

Lapkričio 24 dieną lenkų salėje buvo paminėta kariuomenės šventė.

Montrealyje lapkričio 18 d. įvyko Mažosios Lietuvos Draugijos bičiulių susirinkimas su įdomia programa.

Pagalbą lietuviams tremtiniams organizuoja Delhi apylinkės laikinasis komitetas ir Tillsonburgo Lietuvių Ūkininkų Klubas. Jie paskelbė atsišaukimą, kad kiekvienas, kas tik gali, pagelbėtų tremtyje pasilikusiems lietuviams. "Tenelieka nei vieno lietuvio tremtinio-nės neatsikvietusio į šį kraštą, kurie norėtų čia atvažiuoti", sako jie savo atsišaukime.

Dail. A. Tamošaitis, gyvenąs Kanadoje, deda pastangas įkurti lietuvišką kaimą. Turi jau numatęs ir vietą pusiaukelėje tarp Montrealio ir Toronto, šalia Lauryno upės. Kanados lietuviai steigiamu kaimu labai domisi.

● **Šiuo laiku** Lietuvių šv. Kazimiero Kolegijoje Romoje yra apsistoję šie lietuviai maldininkai: iš Anglijos: Kun. J. Gutauskas, P. Giedraitis ir P. Gudaitis; iš Vokietijos: Kun. Neverauskas. Baigiantis šv. Metams, maldininkų skaičius vis gausėja. Artimiausiu laiku laukiama nemaža lietuvių maldininkų iš Anglijos ir JAV.

Marija viską gali pas Dievą!

Jei spaudžia vargas,
graužia rūpestis,
sielojiesi Lietuvos ir
žmonijos nelaime, tai
kreipkis į Mariją.

Nekalto Prasidėjimo Vienuolyne, Putnam, Conn. laikoma Novena į

Nekaltai Pradėtąją Mariją

Novena prasideda lapkričio 29 dieną ir baigiasi gruodžio 7 dieną.

Norėdami įsijungti į šią Noveną, siųskite savo intencijas šiuo adresu:

Immaculate Conception Convent
R. F. D. 2, Putnam, Conn.

Novenos dalyviais tampa visi, kurie atsiunčia savo intencijas, ir jei gali, nors maža auka paremia šią Jauniausią Lietuvaičių Kongregaciją Amerikoje.

Amerikos Lietuvių ŽIDINIUOSE

N. Anglijos Apskričio suvažiavimas

Š. m. gruodžio 10 d. 2 val. p. p. Nekalto Prasidėjimo par. svetainėje Cambridge, Mass., įvyksta ALRK Federacijos N. Anglijos apskrities suvažiavimas. Visi skyriai ir katalikiškos organizacijos prašomos prisiųsti atstovus. Yra svarbių reikalų aptarti. Bus renkama valdyba. Valdyba kviečia kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

Dv. vadas **kun. J. Vaitiekūnas**
Pirmininkas **A. Daukantas**
Raštininkas **B. Jakutis**

BALF-o seimo bankietas sausio 6

New York, N. Y.

Penktasis metinis BALF-o seimas įvyks sausio 5-6 d. New Yorke. Jis bus Hotel New Yorker posėdžių salėje. Paskutiniai du seimai buvo Chicagoje ir Philadelphijoje, kur susilaukta labai gražios vietinės visuomenės paramos. New Yorke seimas iš eilės bus jau trečią kartą.

Seimo užbaigoje įvyks seiminis bankietas. Jis bus Trijų Karalių šventėje, šeštadienį, sausio 6 d. Jam ruošti BALF-o centras pakvietė atskirą komisiją, kuri rūpinasi kiek galima daugiau žmonių sukviesti į šį bankietą, kurs turės būti tikra seimo puošmena.

Bankiete bus visa eilė įžymių svečių, kuriuos pakvietė BALF-o centro valdyba. Programa bus paįvairinta įdomia koncertine dalimi, kurią išpildyti maloniai sutiko operos artistė Vincė Zaunienė ir pianistas Al. Mrozinskas. Bilietai po 5 dol. 50 ct. gaunami pas komisijos narius, BALFo raštinėje ir pas platintojus.

Bankieto rengimo komisiją sudaro garbės pirm. prel. J. Balkūnas, pirm. Ieva Trečiokienė, vicepirm. Juozas B. Laučka, sekr. Aldona Stašinskienė, ižd. Dr. Aldona Šliūpaitė, nariai — Kun. J. Gurinskas, Bronė Spudienė ir inž. Al. Novickis.

RELIGINĖ FILMA

New Britain, Conn.

Sekmadienį, gruodžio 10 d., 4 val. po pietų parapijos salėje bus rodoma religinė filma, kurią parūpino kun. J. Mautis ir ruošė Maldos Apaštalavimo brolija. Kviečiame visus atsilankyti ir ją pamatyti.

Iškilmingai šventėm

Pereitą sekmadienį šventėms mūsų bažnyčios globėjo šv. Andriejaus šventę. Ta proga vakare buvo iškilmingi mišparai, dalyvavo apylinkės dvasiškija, šv. Cecilijos choras gražiai giedojo, pritaikintą pamokslą pasakė kun. Statkus neseniai atvykęs iš tremties.

Mirė

Trijų savaičių bėgyje mirė keturi mūsų senesnės kartos tautiečiai, būtent: Marijona Rizauckienė, Antanas Pilkonis, Juozas Danesevičius ir E. Gulbinas. Visi paliko liūdinčias šeimas. Palaidoti šv. Marijos kapuose. Tebūna amžina ramybė jų sieloms; paguoda liūdinčioms šeimoms.

Iš susirinkimų

A. L. Tarybos skyriaus įvykusiame susirinkime buvo padaryta daug pranešimų ir nutarimų, paskirta iš iždo Balfo naudai $25.00 auka, kurią prisiuntė skyriaus iždininkas kun. J. Matutis.

Pereitą sekmadienį įvyko šv. Rožančiaus draugijos prieš metinis susirinkimas. Atsilankė klebonas kun. V. Karkauskas, kuris padėkojo narėms už gausią auką. Perrinkta valdyba sekantiems metams ir nutarta ateinančiais metais kiekvieną pirmą mėnesio sekmadienį užprašyti šv. Mišias šv. Tėvo intencija ir už Lietuvą bei pasaulio taiką. Prisirašė dvi naujos narės — Teresė Subačienė ir Bronė Lukoševičienė. Abi yra atvykusios iš tremties. Sveikinam savo brangias naujai atvykusias ir įstojusias į mūsų tarpą seses bei prisijungusias prie mūsų bendrai maldai.

B. M.

Mirė V. Šeštavičius

Norwood, Mass.

Lapkričio 26 dieną atsiskyrė su šiuo pasauliu a. a. Vincas Šeštavičius. Lapkričio 29 d. buvo iškilmingai palaidotas su trejomis šv. Mišiomis iš šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčios Norwoodo kapinėse.

A. a. Vincas Šeštavičius paliko dideliame nuliūdime savo žmoną, 2 sūnus, 3 dukteris, 2 žentus, 4 anūkus ir daug kitų giminių. Vincas Šeštavičius buvo susilaukęs 63 metų amžiaus. Kilęs iš Lietuvos, Vilniaus krašto Žąslių parapijos. Amerikoje išgyveno virš 40 metų. Vėlionis priklausė prie Šv. Jurgio lietuvių parapijos, Šv. Vardo draugijos ir prie LDS 3-čios kuopos. Reiškiame jo šeimai nuoširdžią užuojautą liūdesio valandoje. Vinco sielai tebūna Dievas gailestingas.

Surinkta drabužių

Bostono ir visos Amerikos Katalikų arkivyskupijose buvo paskelbta drabužių vajaus savaitė nuo lapkričio 19 iki 26 d. Korėjoje ir Europoje nukentėjusiems nuo karo.

Klebonas kun. F. E. Norbutas ir kun. A. Janiūnas bažnyčioje prašė žmones paaukoti šiam tikslui drabužių. Parapijiečiai paklausė dvasios vadų balso suaukojo nemaža drabužių, kurie jau yra supakuoti išsiuntimui. Surinkta virš tūkstančio svarų, nors Norwoodo lietuvių kolonija ir nėra labai didelė, bet gausiai prisideda prie labdaringų darbų. Kada tik būna tam tikslui daroma kokia rinkliava, visuomet norwoodiečiai su pasišventimu stoja į tą darbą.

Šv. Vardo draugijos metinis susirinkimas

Sekmadienį, gruodžio 10 d., 8 val. rytą bus atnašaujamos šv. Vardo draugijos šv. Mišios ir nariai bendrai priims šv. Komuniją. Po pamaldų įvyks bendro pusryčiai ir susirinkimas. Bus renkama valdyba 1951 metams. Taip pat įvyks priėmimas naujų narių. Kun. A. Janiūnas, Šv. Vardo draugijos dvasios vadas ir valdyba prašo visus senus ir naujus narius susirinkti į parapijos svetainę 7:30 val. rytą. Iš ten visi bendrai eis į bažnyčią. Pasistenkime visi dalyvauti šv. Mišiose ir šv. Komunijoje.

Žvalgas.

Įdomus Naujųjų Metų sutikimas

Detroit, Mich.

Naujųjų Metų sutikimas Detroite įvyks gruodžio 31 d. didžiulėj ukrainiečių salėje, Martin ir Michigan gatvių kampas. Pradžia 8 val. vak. Pabaiga 4 val. ryto. Sutikimą rengia Detroito lietuviai skautai ir skautės. Šokiams gros geras orkestras. Veiks turtingas bufetas. Įėjimas tik $1.—

Visi Detroito lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti. Laukiame svečių ir iš kaimyninių kolonijų.

Rengėjai.

BROCKTONO ŽINIOS

Solistas bažnyčioje ir koncertas

Šalia bažnytinio choro, kuris kiekvieną sekmadienį gražiai gieda pamaldų metu, paskutiniu laiku šv. Roko parapijos bažnyčioje vis dažniau pasirodo solistai. Jau keletą kartų giedojo solistas J. Salučka, o gruodžio 10 d. giedos operos solistė J. Krištolaitytė iš Worcester, kuri atvyksta į ruošiamą tą dieną koncertą. Tai gražus reiškinys. Ypač malonu, kad taip susitvarkyta, jog atvykstantieji į koncertą solistai dalyvaus ne tik koncerto programoje, bet taip pat giedos bažnyčioje.

Gruodžio 10 d., sekmadienį 3 val. po pietų Winthrop school salėje įvykstantis koncertas — dainų, šokių ir juoko vakaras su atsikviečiamais įžymiais muzikais, solistais ir artistais turi du tikslus. Pirma, tai reta lietuviška kultūrinė pramoga, kuri duos progos vietos gyventojams maloniai laiką praleisti ir leis pasidžiaugti mūsų meno pajėgoms. Antra, koncerto visas pelnas skiriamas BALFui, kuris rūpinasi Vokietijoje pasilikusiais lietuviais seneliais ir ligonimis, negalinčiais emigruoti.

Abiems tikslams yra labai jautrūs vietos gyventojai. Jie ilgisi gerų kultūrinių lietuviškų pramogų, kurių nepakeičia ir neatstoja nei kinai (movies), nei televizijos programos, nei kiti parengimai. Jie taip pat nori padėti vargstantiems mūsų tautiečiams, kuriems mes esame vienintelė viltis. O šio koncerto atveju abudu tikslai taip sujungti, kad kiekvienas dalyvis turės pageidaujamą ir laukiamą lietuvišką kultūrinę pramogą, o tuo pačiu prisidės prie pagelbos suteikimo tiems, kurie jos būtinai reikalingi.

Koncerto suorganizavimo darbą apsiėmė vietos tremtiniai, bet ištikrųjų jis yra visos visuomenės, nes organizatoriai atlieka tik organizacinį parengimo darbą, o neturi jokios naudos. Iš koncerto naudą turės tie, kurie į jį ateis, o taip pat tie, kurių naudai jis ruošiamas.

J.V.

☆

Antradienį, gruodžio 5 d., 7:30 val. vakare, Šv. Roko par. svetainėje, įvyko vietinio Federacijos skyriaus susirinkimas. Susirinkimas atidarytas malda, kurią atkalbėjo kleb. kun. Pr. Strakauskas. Susirinkimui pirmininkavo J. Kumpa ir rašt. Malvina Akstinienė. Susirinkusieji draugijų atstovai buvo smulkmeniškai supažindinti su Federacijos Kongreso rezoliucijomis. Diskusuota įvairūs klausimai. Nutarta ruoštis Vasario 16-tos iškilmingam minėjimui, kas daroma kiekvienais metais. Taipgi nutarta pasiųsti atstovus į ALRKF N. Angl. Apskričio suvažiavimą, kuris įvyksta gruodžio 10, 1950 m., Cambridge, Mass. Perrinkta skyriaus valdyba sekantiems metams, kurioje pasiliko tie patys asmenys.

Rep.

Sekmingas vakaras

New Haven, Conn.

Moterų Sąjungos 33-čios kuopos trijų veiksmų vaidinimas "Katriutės Gintarai" lapkričio 19 d. parapijos svetainėje puikiai pasisekė. Vaidinime dalyvavo S. Leikienė, A. Kazickienė, S. Paulionienė, S. Tamulienė, J. Šilkienė, T. Strimaitienė, Aug. Ramanauskas, A. Gruzdis, P-nas Kruvelis. Pjovėjai ir kaimo jaunimas, A. Kruvelytė, N. Ramanauskaitė, B. Strimaitis, V. Kronkaitis ir J. Kronkaitis. Akordijonistas T. Vaitužis. Visi savo uždavinius taip puikiai atliko, kad sunku būtų vienus labiau pagirti ar kitus papeikti. Publika buvo labai sužavėta ir vaidinimą taip atydžiai sekė, kad svetainėje viešpatavo visiška tyla, tik kartais kiek pertraukiama juokingo momento. Vaidintojams nesigailėta gausių aplodismentų.

Vaidinimą režisavo mūsų scenos gabi artistė Stasė Paulionienė, kuri ir pati jame vaidino gan ilgą čigonės ir taip pat svočios roles. Sufleris buvo V. Paulionis.

Šį veikalą paįvairino gražios scenos dekoracijos, kurias nupiešė mūsų darbštus menininkas Bronius Zembliauskas, tremtinis. Prie dekoracijų paruošimo daug prisidėjo A. Gruzdis, V. Paulionis, J. Šilkas, J. Gruodis ir kiti tremtiniai, kurių pravardžių neteko sužinoti. Tačiau visi užsitarnaujo padėkos, nes scena žymiai papuošė. Žymiai prisidėjo prie šio veikalo pasisekimo p. Alena Ramanauskienė, kuri nugrimavo visus vaidintojus.

Veikalo pažiūrėti atsilankė mūsų vikaras kun. A. Zana-

(Tęsinys 7-tame pusl.)

Spaudos vajus Amsterdame

Maždaug prieš šešis mėnesius jaunųjų at-kų pastangomis įsteigtas spaudos kioskas nesitenkina vien spaudos platinimu. Š. m. gruodžio 10-17 d. Amsterdame įvyksta spaudos platinimo vajus, kurio metu bus stengiamasi kuo plačiau paskleisti lietuvišką spausdintą žodį.

Užsakyta daug naujų knygų, meniškų dirbinių (medinių kryžių, lėkščių, tautinių piniginių) ir t. t. Reikia viltis, kad šis vajus sukels didesnį susidomėjimą lietuviška spauda.

Kioske galima atnaujinti senos prenumeratos ir užsisakyti laikraščius. Taip pat tai puiki proga pradžiuginti artimuosius Kalėdų švenčių proga. Puikus kryžius, meniškas odos dirbinys, lietuviška knyga ar laikraščio bei žurnalo prenumerata — tai nepamainoma dovana, kuri ilgai primins jos davėją.

Šia proga tenka tarti nuoširdų ačiū vietos klebonui kun. Raštučiui bei kun. Balčiui, kurie visokeriopai kiosko veiklą remia.

Vajaus metu kioskas veiks kaip ir paprastai sekmadieniais šv. Kazimiero parapijos salėje nuo 8:00 val. iki 12:30 val.

Vyt. Valaitis.

BALTIMORE, MD.

Tą pačią dieną vakare buvo Amerikos Lietuvių Romos Katalikių Moterų S-gos 8 kuopos susirinkimas einamiesiems reikalams aptarti. Kuopai per 10 metų sekmingai vadovauja Baltimorėje plačiai žinoma Veronika Paulionienė, padedant Onai Bekulevičienei, vice-pirmininkei, Anelei Paškauskienei, finansų sekretorei, Veronikai Frenkienei, iždininkei, ir p. Waisengof, sekretorei.

Kadangi darbininkams draudimosi reikalai nelaimingais atsitikimais yra labai jautrūs, tai senųjų lietuvių susidomėjimas LKS ir LMS-ga yra didelis. Ar nelaikas būtų apie šias organizacijas pagalvoti ir naujakūriams?

(Pradžia 4-tame pusl.)

Šv. Kazimiero akademijos meno skyriaus mokinės gamina papuošalus ir lietuviškus kryžius iš šiaudų lietuviškai eglaitei Chicago Museum of Science and Industry.

Susidomėjimas svetimtaučių lietuviška eglute

Penktoji lietuviška eglutė Chicagos Mokslo ir Pramonės Muziejuje puikiai reklamuoja lietuvius ir Lietuvą. Malonu pateikti kai kuriuos apie tai įspūdžius.

Eglutę puošė septynios Šv. Kazimiero Akademijos mokinės, pasisiūliusios tam darbui. Puošiant eglutę, Muziejaus prezidentas Maj. Lenox R. Lohr atsivedė Illinois Apsaugos Komisiją, kuriai jis pirmininkauja, apžiūrėti eglutės. Prie mūsų eglutės Maj. Lohr paaiškino komisijai, kad ji yra įdomiausia, trumpai komisijos narius supažindino su dabartine Lietuvos okupacija ir paaiškino, kad konsulas Daužvardis yra laisvosios Lietuvos konsulas.

Laikraščių fotografai, apžiūrėję visas eglaites, pirmiausiai pasirinko lietuvių eglutę ir ją nufotografavo. Muziejaus Spaudos ir Informacijos skyriaus vedėjas šypsodamasis man pareiškė, kad jis turįs nemaža "bėdos" su išaiškinimu, kodėl fotografai vis pasirenka mūsų eglutę... užtai, kad ji išsiskiria iš visų kitų...

Atidarius eglučių parodą, vietos laikraščiai ir kiti informaciniai leidiniai bei radio ir televizijos pranešėjai informavo visuomenę apie tautas, kurių eglutės yra išstatytos.

Šv. Kazimiero Akademijos meno skyriaus studentės per du mėnesiu turėjo ypatingą meno mokslo uždavinį. 38 kelių tautybių mokinės, pasitardamos su buvusiomis tremtinėmis akademijos studentėmis studijavo vieną būdingiausių Lietuvos tautodailės šakų — senovės Lietuvos kryžių stilių. Išstudijavusios jos pagamino 20 stilingų kryžių pavyzdžius iš šiaudukų. Darbas buvo taip kruopščiai ir rūpestingai atliktas, kad Muziejaus viršininkai išstatė juos atskira parodėle "Wheels of a Century" kambaryje, kur yra kitos dvi Kalėdoms skirtos parodai. Tokiu būdu, Muziejuje visą mėnesį buvo rodomas lietuviškas menas dviejose skirtingose vietose.

Vieną tų kryžių Muziejaus pareigūnė Laura Moses demonstravo per televizijos programą lapkr. 30 d. ir paaiškino jo reikšmę ir kokios tautybės jis padaras. Buvo rodoma ir Lietuvos trispalvė vėliavėlė, kurią galima pamatyt ir įsigyt Muziejaus patalpose.

Lietuvos kryžių reprodukcijos teikia puikiausią progą atpasakojimui Lietuvos vargų. Pasikalbėjimuose su spaudos, radio, televizijos ir kitais informacijų atstovais, aiškinant apie kryžius, padaromas įvadas platesniam žinių sutelkimui apie Lietuvą: "Jie byloja mūsų tautos kryžiaus kelius. Jie čia reprodukuojami ir laisvai išstatomi, kai Lietuvoje, kur jie kraštą amžiais puošė, yra okupantų išversti ir sunaikinti, panašiai, kaip ir visa tauta naikinama..."

Eglutės ir kryžių eksponatų nuotrauka jau tilpo Chicago Sun - Times.

Chicago Daily News įsidėjo lieutvišku kostiumu pasipuošusios Šv. Kazimiero Ak. studentės Eileen Valinčiūtės nuotrauką. Ji pozavo su lėle žymioje radio kalbėtojos Mary Margaret McBride lėlių kolekcijoje, Muziejuje, kalėdinėje parodoje. Fotografai išsireiškė, kad Valinčiūtė buvo graži "gyva lietuviška lėlė".

Filmose bus galima pamatyt Muziejaus eglučių parodą. Ateities šokėjų narė Rūta Strubaitė buvo nufilmuota prie mūsų eglaitės. Filma pirmiausia bus rodoma WGN televizijos programoje. Iki šiol Strubaitės nuotrauka yra viena populiariausių eglaičių parodose. Šįmet ji telpa Chicagos bankų ir kitų didelių įstaigų leidiniuose. U.S. Home Loan Association talpina ją kalėdiniame leidinyje, kuris plačiai pasklido visoje Amerikoje.

Chicagos televizijos programose bus rodomi būdingiausi įvairių tautų eglaičių ornamentai, kurių tarpe ir mūsų šiaudinukai.

J. Daužvardienė.

Jau laikas užsisakyti 1951 metams plačiai skaitomą mėnesinį religinį-patrijotinį laikraštį

"ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELĮ".

Jame spausdinami religinio ir patrijotinio pobūdžio stranpsniai, eilėraščiai, žinios iš katalikų pasaulio ir Lietuvos.

"ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELIO"

kaina — metams 2 dol.

Adresas

Franciscan Fathers Kennebunk Port, Me.

— — — — — — — — — — —

JAUNUOLIAI,

Norį pasišvęsti Dievo garbei ir Lietuvių Tautos gerovei, kviečiami stoti į

LIETUVIŲ PRANCIŠKONŲ VIENUOLYNĄ

KENNEBUNK PORT, MAINE

Į KLERIKUS PRIIMAMI

Lietuvių katalikų šeimų sūnūs, baigę bent **8 SKYRIŲ PRADŽIOS MOKYKLĄ.**

Priimami taip pat

KANDIDATAI Į BROLIUS.

Dėl priėmimo sąlygų kreipkitės:

VERY REV. JUSTINAS VAŠKYS, O.F.M.

Franciscan Fathers Kennebunk Port, Me.

Patenkino Brocktoniečius

per 50 metų, teikdama anglius ir aliejų.

Parduodame

Ledą—Anglius—Coke—Aliejų—Oil Burnerius

BROCKTON ICE & COAL CO.

27 Lawrence St., Brockton, Mass.

Tel. 189

PARAMOUNT CLEANERS & LAUNDERERS

Vienintėliai Brocktono Dry Cleaners su Mothproofing Patarnavimu

(Apdrausta nuo kandžių sugadinimo per 6 mėnesius)

Marškiniai gražiai išplaunami

VELTUI PAIMAME IR PRISTATOME

Offisas ir Plant **560 Warren Ave.,**

Krautuvė **766 Main St.**

Tel. 736 — BROCKTON, MASS. — Kampas Grove St,

KORESPONDENCIJOS

IŠ MŪSŲ KOLONIJOS VEIKLOS

Waterbury, Conn.

Gruodžio 3 d. šv. Juozapo parapijos patalpose įvyko BALF'o 2 skyr. susirinkimas. Susirinkimą atidarė pirmininkas komp. A. J. Aleksis, protokolą perskaitė p. N. Meškūnienė, finansų pranešimą padarė p. Sapranienė. Pasvarsčius buvo nutarta abu skyrius sujungti į vieną skyrių. Skyriaus pirmininkas p. A. J. Aleksis pasižadėjo tuo su kito skyriaus valdyba susitarti ir sukviesti abiejų skyrių susirinkimą, kuris bus šaukiamas gruodžio 17 d., 2:30 val. po pietų Šv. Juozapo parapijos choro kambariuose.

Iš mūsų kolonijos šeimų gyvenimo

Jonas Jakštas, kuris turi pavyzdingą šeimą anksčiau nemokėjo skaityti. Dabar jau neblogai skaito knygas ir prenumeruoja lietuvišką spaudą. Jis yra Šv. Vardo draugijos vicepirmininkas. Pageidautina, kad jis prisirašytų prie mūsų LDS kuopos, nes beveik visi mūsų Šv. Vardo draugijos nariai, yra ir LDS nariai, kurie moka $4.00 nario mok. per metus ir gauna laikraštį "Darbininką".

Pranas Kuzminskas labai daug sušelpė savo gimines p. Kuzminskus atvykusius iš Vokietijos. Stasys Kuzminskas yra inžinierius, bet dabar dirba dirbtuvėje. Jo žmona p. Kuzminskienė yra mokytoja ir taip pat gera siuvėja. Dirbtuvėje ji yra viršininkė. Augina pavyzdingą šeimą.

Koresp.

Gruodžio 3 d. 2 val. p. p. įvyko **Rėtos Moterų draugijos** metinis susirinkimas. Susirinkimas buvo skaitlingas. Išrinkta nauja valdyba 1951 metams: pirm. M. Digimienė, vice pirm. V. Žukauskienė, finansų rašt. M. Zailskienė, pagelbininkė A. Jesutienė, protokolo rašt. U. Laudinskienė, duoklininkė G. Levenavičienė, ligonių lankytoja M. Bekerienė, iždi. M. Mikenienė, maršalka M. Garbauskienė.

Gruodžio 17 d. rengiamas Card Party kartu su šv. Onos draugija, į kurią atsilankys ir Kalėdų senelis. Prašome visų atsilankyti ir atsivesti vaikus ir vyrus. Visi turės gražią pramogą. **D.**

DARBAI

Lowell, Mass.

Didžiausia industrija šiame mieste yra audinyčios, kurios dabartiniu metu silpnai dirba ir daugelis jų darbininkų yra be darbo. Todėl daug darbininkų yra priversti šį miestą palikti ir iškeliauti darbo ieškoti kitur, ypač Lowellį apleidžia jaunimas.

Lietuvių visuomeninis gyvenimas

Lietuvių gyvenimas yra įvairus, tik, gaila, kad niekas apie jį spaudoje neparašo. Tur būt visi rašėjai iškeliavo kitur darbo ieškoti. Čia gyveno ir senas dzūkas Tomas Verseckas rašėjas — tikras "poetas". Dabar mes jo pasigendame: tur būt ir jis išvažiavo kitur darbo ieškoti.

Šv. Juozapo pašalpinės dr-jos susirinkimas

įvyko gruodžio 3 d. Buvo iškeltas svarbus katalikiškosios akcijos klausimas. Buvo nutarta pasiųsti du atstovus į Federacijos suvažiavimą, kuris įvyks gruodžio 10 d. Cambridge, Mass. atstovais buvo išrinkti Vl. Paulauskas ir Petras Saulėnas.

Parapijos mugė (Penny Sale)

Taip pat gruodžio 3 d. įvyko šv. Juozapo parapijos mugė (centinis išpardavimas). Kaip kas metai, taip ir šiais metais buvo suaukota parapijai nemaža vertingų daiktų, kas davė parapijai pelno, o publika turėjo progos išmėginti savo laimę.

Daug pasidarbavo parapijos jaunimas: matėsi prie darbo linksmai nusiteikę berniukai ir mergaitės. Nuotaikas palaikė ir pats daug darbo įdėjo parapijos vikaras kun. K. Jenkus.

Iškeliauja amžinybėn

Senieji mūsų parapijos gyventojai apleidžia vienas po kito šį pasaulį ir iškeliauja amžinybėn. Neseniai mirė Juozas Sabaliauskas, buvęs Lowell'io graborius. Lai būna jam amžina ramybė ir lengva Amerikos žemelė. **Pušinis.**

NEW HAVEN, CONN.

(Pradžia 6-me pusl.)

vičius, kuris ta proga pasakė kalbą, pasigerėdamas lietuvišku veikalu ir kviesdamas toliau šioje srityje darbuotis. Nors klebonas kun. A. E. Gradeckas po sunkaus dviejų savaičių darbo negalėjo atsilankyti, bet daug prisidėjo prie šio veikalo išgarsinimo, už ką sąjungietės jam ir vikarui dėkingos. Sąjungietės nuoširdžiai dėkoja vaidintojams ir visiems, kurie prisidėjo prie šio vakaro pasisekimo ar į jį atsilankė. Nuoširdus ačiū Broniui Zembliauskui ir visiems dekoracijų paruošėjams.

Svarbūs susirinkimai

Ketvirtadienį, gruodžio 7 d., parapijos mažojoj svetainėje įvyks svarbus metinis susirinkimas Amerikos Lietuvių Tarybos ir BALF skyrių. Visų draugijų atstovai kviečiami atsilankyti; taipgi geros valios lietuviai ir BALF nariai bei narės, nes yra svarbių reikalų aptarti. **M.**

JAV komunistų vadas Earl Browder eina į teismą, kur jam graso kalėjimas arba $1,500 piniginė bauda už Kongreso niekinimą.

TRUPUTIS NAUJIENŲ IŠ ATHOL'IO, MASS.

■ Lapkričio 12-14 dienomis mūsų parapijoje buvo keturiasdešimties val. atlaidai. Dalyvavo daug svečių kunigų iš visų kaimyninių parapijų. Altoriai buvo puikiai papuošti baltomis gėlėmis, iškloti naujais kilimais. Parapijiečių dauguma ėjo prie šv. Komunijos.

■ Margarita Gužonis ir Armand Dugas lapkričio 25 d. Athol'o liet. bažnyčioje buvo surišti moterystės ryšiais. Jaunosios tėvas St. Gužonis yra Athol'o liet. klūbo pirmininkas. Jaunoji yra jau trečiosios kartos Amerikos lietuvaitė — ir jos abudu tėvai yra gimę čia; tačiau ji puikiai kalba lietuviškai.

■ Dainininkė J. Adomavičienė, sėkmingai koncertavusi Athol'o Trotty Veck klube, buvo pakartotinai pakviesta į Unity Club, kame atliko lietuviškų dainų programą. Jai akomponavo jos vyras muz. Vl. Adomavičius, taip pat paskambinęs solo Čiurlionio ir Brahmso kūrinius.

■ Artėjančias Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuves paminėti iniciatyvos šį kartą imasi vietos tremtiniai. Sušauktame tam reikalui susirinkime buvo išrinkta minėjimui pravesti bei programai paruošti komisija, kurion įeina: J. Benešiūnas, O. Mikelionienė ir Vl. Adomavičius. Iškeltas taip pat sumanymas surengti tremtinių globėjams bei garantijų davėjams padėkos vakarą. **A. Nendrė.**

Gerai pavyko

Bridgeport, Conn.

Lapkričio 26 d., parapijos choro metinis koncertas ir vaidinimas praėjo labai gražiai. Kadangi iš vakaro aplankė mūsų valstiją didelė audra, tai ir publikos atvyko kiek mažiau, bet kurie atsilankė, buvo patenkinti. Choras padainavo daug gražių dainų ir solo duetų. Prie vaidinimo prisidėjo pora gabių vaidintojų, tai p. F. Serbentas ir A. Kimaitis. Darbu prisidėjo p. Mikuskis ir O. Lučinskienė bei visi choristai. Chorui ir vaidintojams vadovavo A. Stanišauskas. Atsilankė kleb. kun. J. V. Kazlauskas ir vikaras kun. V. Pranskietis.

Dabar choras pradės rengtis prie šv. Kalėdų švenčių, kur galėtų gražiai pasirodyti su lietuviškomis giesmėmis.

Drabužių rinkliava

Mūsų parapijoje įvyko drabužių rinkliava nuo karo nukentėjusiems. Žmones sunešė gana gražių ir švarių rūbų. Rinkliava jau baigėsi ir drabužiai pasiųsti centran.

Lietuvos laisvinimo reikalai

Bridgeporte yra ALT ir Balfo skyriai. Pageidautina kad kolonijos visas Lietuvos laisvinimo reikalas eitų tik per šiuos skyrius. Lietuvos laisvinimo reikalai per ALT vietinį skyrių, o šalpos darbas, kaip visos aukos, nežiūrint kur Vokietijos, Prancūzijos ar Anglijos tremtiniams sanatorijose esantiems ar kitur per BALF skyrių. Nepageidautina grupių ar atskirų rinkėjų po namus. Šis reikalas bus apsvarstytas ateinančiam ALT ir Balfo susirinkime. **O.**

TURTINGAI ŠEIMAI prie 3-jų vaikų reikalinga šiek tiek mokanti anglų kalbos mergina 25-40 metų amž. Sąlygos: 20-25 dol. savaitėj, butas, maistas ir viena diena savaitėje laisva. Dėl smulkesnių sąlygų teirautis: 15 Faunce Rd., Mattpan, J. Steponavičių. (Galima rašyti atviruką).

(4-8)

SKAITYKITE IR REMKITE LIETUVIŠKĄ KNYGĄ

Sąraše pažymėtos knygos labai atpigintos

METRAŠTIS, išleistas Tėvų Pranciškonų šventųjų Metų proga. Ši įdomi 224 psl. knyga liečia pačius aktualiausius lietuvių tautos religinius ir kultūrinius klausimus. Joje yra daug beletristikos ir poezijos. Kainavo $2.50, parduodama $1.00

KUR BAKŪŽĖ SAMANOTA, Ant. Vaičiulaitis. Beletristikos kūrinys. 288 psl. Išleido Kultūros Institutas. Kaina $2.00

NEMUNO ILGESYS, J. Aistis. Nauja eilėraščių knyga. Išleido TT. Pranciškonai. Kaina ..... 50c.

POEZIJA, Jurgis Baltrušaitis. Išleido Kun. Pr. Juras. 270 psl. Kaina $1.00

KVIESLYS Į LAISVĘ, Jonas Kmitas. Eilėraščių knyga. 352 psl. Kaina $1.00

VYTIS IR ERELIS, Jonas Kmitas. Apysaka. LDS leidinys. 576 psl. $1.00

VAI LEKITE DAINOS. Paruošė Kun. J. Dabrila. Išleido Kun. P. Juras. Įdėta 200 gražiausių dainų. Kaina $1.00

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Paruošė Kun. Dr. J. Starkus. 208 psl. Kaina $1.50

ANGLIŠKAI - LIETUVIŠKAS ŽODYNAS. Paruošė A. Herlitas. 400 psl. Kaina $3.00

NAUJAS TESTAMENTAS. Vertė Arkivysk. Juozapas Skvireckas. Išleido Kun. Pr. Juras. Kaina — $2.00
Audeklo apdarais $3.00

ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI. Išleido Kun. Pr. Juras. Kiekvienai metų dienai skiriamas vieno šventojo aprašymas. Knyga paveiksluotą, įrišta kietais viršeliais. 936 psl. Kaina $2.00

KRISTAUS SEKIMAS, Tomas Kempietis. Iš prancūzų kalbos vertė O. Labanauskaitė. Išleido Kun. Pr. Juras. 424 psl. Kaina — $2.00

ŠV. PRANCIŠKUS ASYŽIETIS, T. Damazas Daveau, O.F.M. Išleido TT. Pranciškonai. Verta įsigyti kiekvienam, norinčiam susipažinti su šv. Pranciškaus gyvenimu ir darbais. 178 psl. Kaina ..... 50c.

ŠV. PRANCIŠKAUS PĖDOMIS, T. Pr. Bizauskas, O.F.M. Naujas Trečiojo Ordino vadovėlis ir rituolas. 300 psl. ..... 50c.

ŠV. ANTANO PADUVIEČIO GYVENIMAS. Vertė Ant. Vaičiulaitis. Netrukus išeis iš spaudos. Leidžia TT. Pranciškonai. $1.00

PRIE VILTIES KRYŽIAUS, Kun. Dr. J. Prunskis. Išleido Kun. Pr. Juras. Žymių asmenų atsivertimai. 142 psl. Kaina $1.00

LEKCIJOS IR EVANGELIJOS. Išleido Arkivysk. Juozapas Skvireckas. Evangelijos ir lekcijos skiriamos kiekvienam sekmadieniui ir šventadieniui. Kietais viršeliais. Kaina $2.50

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Puiki maldaknygė. Surinko ir išleido Kun. P. Juras. Antroji laida. 787 psl. Kaina $4.00

RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido Kun. P. Juras. Antroji laida. Maldaknygė yra patogi, puošniais viršeliais, rinktinės maldos ir paveikslai. Kaina—$3.00

ATLAIDŲ ŠALTINIS. Didelėmis raidėmis graži maldaknygė. Surinko Tėvas Kazimieras Kapucinas. 574 psl. Kaina $3.75

PRANAŠYSTĖS APIE PASAULIO PABAIGĄ — Kun. P. M. Juras, 111 psl. Kaina $1.00

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU. Klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Kaina ..... 25c.

DARBININKAS
366 W. Broadway **So. Boston 27, Mass.**

SO 8-2712 Res. BIG 9013
Dr. J. C. Seymour
LANDŽIUS
Lietuvis gydytojas ir chirurgas. Naudoja vėliausį, X-Ray aparatą. Pritaiko akinius.
58½ E. Broadway, South Boston, Mass.
Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8.

Tel. SO 8-2805
Dr. J. L. Pasakarnis
DR. AMELIA E. RODD
OPTOMETRISTAI
447 W. Broadway
So. Boston, Mass.
OFISO VALANDOS:—
Nuo 9 ryto iki 7 val. vakare.
Seredomis: —
Nuo 9 ryto iki 12 val. dieną.

Tel. AV 2-4026
J. Repshis, M.D.
Lietuvis Gydytojas
495 Columbia Road
arti Uphams Corner
Dorchester, Mass.
Ofiso Valandos: 2—4 ir 6—8

NAMŲ SAVININKAMS

Mes namus taisome, pentiname iš lauko ir vidaus; taisome stogus, gatarus ir kaminus. Nesvarbu kaip toli ir kaip didelis ar mažas darbas. Reikale parašykite atvyrutę arba telefonuokite: John Petrus, 131 Pond St., Randolph, Mass. Tel. RA 6-1177-J. So. Bostono ofisas, 409 Broadway, room 4 nuo 5-7 vakarais.

TREJANKA

Mūsų Trejanka yra pasaulinė Trejanka. Mūsų Trejankos šaknis, žievės, sėklos, lapai ir kiti dalykai surinkti nuo saulės tekėjimo ligi saulės nusileidimo. Japonijoje pirmučiausia saulė teka ir mūsų Trejanka prasideda iš Japonijos, Kinijos, Indo-Kinijos, iš Persijos, iš Egypto, Prancūzijos, Ispanijos, Vakarų Indijos, Pietų Amerikos, Centralinės Amerikos, Mexicos, Šiaurės Amerikos, Canados — ir čia saulė leidžias. Įmerk Trejanką į ruginę ir gerk po čerkutę viso pasaulio gerą mišinį. 75 už pokelį. Prisiunčiam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

AUTOMATIC LAUNDRY

Namie skalbti neapsimoka. Atneškite baltinius mums ir kai bematant išskalbsime gerai ir pigiai.
South Boston, Mass.
396 W. Broadway,
Lietuvis **Charles J. Kay,** sav.

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Parengimams.
Kainos prieinamos.
Myopia Club Beverage Co.
Grafton Ave., Islington, Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniko pristatome, vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:
BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS, Savininkas
220 E St., Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirmininkė — Eva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. SOuth Boston 8-1298.
Vice-Pirmininkė—B. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Stela Overkienė, 555 E. 6th St., So. Boston, Mass.
Finansų Rašt. — B. Cūnienė, 409 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So-8-0948.
Iždininkė — Ona Siauris, 51 Tampa St., Mattapan, Mass.
Tvarkdarė — M. Matejoškienė, 866 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Kasos Gl.—Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 v. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Viktoras Medonis, 21 Sanger St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. — Vincas Stakutis, 684 Sixth St., So. Boston, Mass.
Protokolų Rašt. — Kazys Rusteika 206 L St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas—Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., S. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 22 Beethoven St., Roxbury, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų. Parapijos salėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininką.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
409 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Office Tel. SO 8-0948
Res. **37 Oriole Street,**
WEST ROXBURY, MASS.
Tel. PA — 7-1233-W

Monuments and Markers
Cemetery Lettering
NASHUA MONUMENT CO.
83 Kinsley St. Tel. 2155-W
Nashua, N. H.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
Funeral Home
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARASEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermenims Dykai
Tel. SOuth Boston 8-2590
AVenue 2-2484

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
SOuth Boston 8-3960

VYTAUTAS YAKAVONIS
Funeral Home
741 No. Main St.
Brockton, Mass.
V. YAKAVONIS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermenims Dykai
Tel. Brockton 8-1580

WAITKUS
Funeral Home
197 Webster Ave.,
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
(Notary Public)
Patarnavimas dieną ir naktį. Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis.
Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434.

WAITT
FUNERAL HOME
30 Emerson Ave.
Brockton, Mass.
Edward J. Waitt
(Waitekūnas)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. Brockton 3368

ZALETSKAS
Funeral Home
564 East Broadway
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermenims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
SOuth Boston 8-2609

W. J. Chisholm
GRABORIUS
"Asmeniškas Patarnavimas"
331 Smith St.,
PROVIDENCE, R. I.
Telephone
Ofiso: Dexter 1952
Namų: Pl. 6238

Albert R. Barker
Pirmiau — Pope Optical Co.
Kada Jums reikalingi akiniai leiskite mums išegzaminuoti akis ir pritaikinti akinius.
Mes padarome dirbtinas akis.
Tel. 8-1944
Room 208
307 PARK BUILDING
Worcester, Mass.
375 Main St., Webster, Mass.

Lithuanian Furniture Co.
Res. SO 8-3729 SO 8-4618

MOVERS — Insured and Bonded
Local & Long Distance Moving
326 - 328 W. Broadway
So. Boston, Mass.

SO 8-4478
Dr. Joseph P. Antanelis
OPTOMETRISTAS
315 E. Broadway
South Boston, Mass.
Ofiso Valandos Išskyrus Trečiadienius ir Penktadieniais
Vakarais Nuo 7 iki 9-tai
Šeštadieniais nuo 2 iki 8-tai.

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

BOSTONO ŽINIOS

Nepriklausomybės šventės minėjimas bus vasario 18

Iš A. L. Tarybos Bostono skyriaus pirmininko p. Kasmausko teko sužinoti, kad Bostone Vasario 15 minėjimas įvyks sekmadienį, vasario 18 d. 2 val. po pietų, So. Boston High School auditorijoje. Salė jau paimta tai dienai. **Rap.**

Latviai minėjo Nepriklausomybės šventę

Bostono latviai savo tautos nepriklausomybės šventę paminėjo lapkričio 18 d. Minėjimo iškilmės turėjo įvykti Brooks hall, prie Dudley Station. Nors toje salėje telpa apie 600 žmonių, bet latvių susirinko apie 1200, todėl minėjimas buvo perkeltas į erdvesnį, šalimais esantį protestonų šventnamį. Labai šiltai buvo sutiktas "Darbininko" sveikinimas latvių kalba. **Rap.**

Pagerbė naują gaisrininkų viršininką

John V. Stapleton, kuris šiomis dienomis buvo skirtas toms pareigoms, ir taip pat pareikšta viltis ir pasimelsta, kad jo jauniausias sūnus Edward D. Stapleton, kuris dingo Korėjos kautynėse, atsirastų. Bankete dalyvavo apie 400 gaisrininkų ir artimųjų draugų So. Boston High School auditorijoj.

Mirė Zofija Karnylienė,

miesto ligoninėje. Ji buvo 65 metų. Gyveno 35 Babson St., Dorchestery. Kilusi iš Žaslių, atvyko Amerikon prieš 40 m. Paliko vyrą, sūnų, brolį ir seserį. Pašarvota pas laidotuvių direktorių Juozą Kasparą, 187 Dorchester St. Laidojama iš Šv. Petro parapijos bažnyčios gruodžio 9 d., 9 v. r. Naujos Kalvarijos kapinėse.

Bostono dramos studija,

š. m. lapkričio mėn. 23 d. buvo pakvietusi Worcesterio Dramos Studiją svečiuosna tikslu užmegsti glaudesnį bendradarbiavimą tarp šių dviejų studijų, kurioms vadovauja Lietuvos žymus aktorius p. Henrikas Kačinskas.

Worcesteriečius Bostono Studija sutiko labai entuziastiškai su vaišėmis. Kad vaišės būtų smagesnės, šeimininkai stengėsi svečius užimti kuklia programėle.

H. Kačinskas vaišių metu išreiškė širdingiausius linkėjimus abejoms studijoms nepailsti, bet dar su didesne meile ir energija siekti aktoriaus laurų. Laikui bėgant mes turėsime užpildyti tas spragas, kurias nedėkingas laikas padarė Lietuvos teatro gretose. **A.V.**

Kun. Jonas Klimas, suprasdamas didelę lietuviškos spaudos reikšmę, šią savaitę So. Bostone pradeda spaudos platinimo darbą. Lietuviškos Katalikiškos spaudos tikslu Kun. J. Klimas aplankys kiekvieno lietuvio namus.

Turiningas rašytojų klubo susirinkimas

Kiekvieno mėnesio pirmąjį šeštadienį, taigi ir gruodžio 2 d., įvyko eilinis Bostono lietuvių rašytojų klubo susirinkimas, kurin atvyko beveik visi nariai ir gausus būrys svečių. Apsilankė ir Lietuvos konsulas adv. A. Šalna su ponia.

Susirinkimui vadovavo klubo pirmininkas, poetas **Faustas Kirša.** Literatūrinę dalį šį jaunimo mėgiamas apysakų autorius. Jis vaizdžiai, su įsijautimu paskaitė ištrauką iš naujo savo romano "Rapolas Gelžinis". Savo kūriniu Stasius Būdavas visus perkėlė į Žemaitiją, į Papilės lygumas, kur mes pamatėm senį varpininką, mažąjį Rapoliuką, skambinantį šv. Jonu, ir plačias to krašto apylinkęs su tolumoj regimais bažnyčios bokštais. Tuo pasirodymu St. Būdavas lyg ir atsisveikino su Bostono lietuvių rašytojų klūbu, nes jis kaip kunigas kartą atliko rašytojas **Stasius Būdavas** ir **Dr. P. Galinis.** St. Būdavas — žinomas ir ypač iš Putnam, Conn., yra keliamas toliau nuo mūsų miesto. **Dr. P. Galinis** kalbėjo apie šių metų Nobelio literatūros laudeatus anglą Russelį ir amerikietį W. Faulknerį, supažindindamas susirinkusiuosius su tų autorių kūryba ir asmenybėm. Dr. P. Galinis, nors tarė, kad jis nesąs naujosios literatūros žinovas, apie minimus autorius davė nemaža įdomių žinių, ypač apie W. Faulknerį ir jo lengvų tiražų.

Rašytojai **Bern. Brazdžionis ir Ant. Gustaitis** gyvai ir vaizdžiai pasakojo apie Chicagą, kur neseniai jie dalyvavo surengtame literatūros vakare.

Ir šiame susirinkime ypačiai gyvas diskusijas sukėlė **Vl. Kulboko** pranešimas apie Amerikos lietuvių ir naujakūrių santykius. Kalbėjo eilė klubo narių, kurių tarpe ir **adv. A. Šalna. Dr. J. Leimonas** tuo klausimu paskaitė komisijos surašytą dekleraciją. Dėl laiko stokos deklaracijos priėmimas ir baigiamasis pokalbis tuo opiu reikalu atidėtas kitam susirinkimui. **St.S.**

Mrs. V. Lee džiaugiasi adoptuotu sūnumi, kuris po teismo jai paliktas. Anksčiau adoptuotą dukterį tėvai per teismą iš jos atsiėmė (Los Angeles).

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

Nuo 11 iki 12 val. vidudienio.

WESX — 1230 kilocycles, Salem, Mass.

Šeštadienį, gruodžio 9 dieną, 11 valandą rytą, Lietuvių Radio Valandos programa. Iš WESX radio stoties — 1230 kilocycles, Salem, Mass. bus transliuojamos liaudies dainos, muzikos kuriniai, pranešimai, sveikinimai ir kalbos.

Jeigu norite ką nors paskelbti ar pasveikinti, tai siųskite savo pranešimus ir sveikinimus šiuo adresu:

LITHUANIAN RADIO HOUR
366 West Broadway South Boston 27, Mass.
Telephonai: SOuth Boston 8-6608 arba NOrwood 7-1449

Ar taip atsidėkojame?

Dažnai tenka girdėti nusiskundžiant, kad lietuviai inteligentai mažai dalyvauja lietuvių visuomeniniame gyvenime. Už tą lietuvių inteligentų nerangumą kaltina profesionalus ir biznierius. Bet iš tikrųjų kaltė yra mūsų pačių.

Mes lietuviai turime vieną blogą ydą, kad nemokame įvertinti mūsų inteligentijos. Užuot pagyrus inteligentiją už jų veiklą visuomeniniame darbe, mes tuojau pradedame juos kritikuoti, apkalbėti ir net šmeižti. Dažnai inteligentas atsiėmęs tokį užmokestį už savo darbą, pakrato rankas ir netenka noro dirbti. Svetimtaučiai geriau moka įvertinti mūsų inteligentų gabumus.

Žinoma, toks mūsų elgesys ardo vienybę ir kenkia visuomenės darbui. Tai patenkina tiktai mūsų priešus, kurie džiaugiasi iš mūsų nesutarimo. Kiekvienam turėtų būti aišku, kad mes vieningai dirbdami su mūsų inteligentija daug daugiau gero padarysime sau ir saviesiems.

Čia noriu kaip pavyzdį paimti kad ir iš mūsų South Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos. Tos draugijos pirmininku jau keli metai yra čia gimęs ir augęs jaunas, sumanus ir energingas advokatas, vienas iš Massachusetts valstijos Metropolitan Distrikto Komisijonierių, Jonas Grigalius.

Jam vadovaujant draugijai, ji nusipirko puikų keturių aukštų namą, kuriame įrengė moderniškas ir gražias klubo patalpas. Namas yra taip puikiai įrengtas, kad svetimtaučiai stebisi, jog lietuviai galėjo įsigyti tokias puikias savo klubui patalpas.

Atrodytų, kad mes lietuviai turėtume iš to tik džiaugtis ir būti dėkingi Draugijos pirmininkui, valdybos nariams ir Statybos Komisijai, susidedančiai iš 15 narių, už jų taip sumaniai atliktą darbą, kuris iš jų reikalavo tiek daug triūso. Bet yra kitaip.

Atsirado tokių, kurie uoliai pradėjo skleisti gandus, kad čia kas nors turėjo pasipelnyti, kad buvo kyšiai duodami, kad darbas nebuvo tinkamai atliktas ir kad Draugijos pinigai buvo eikvojami. Tie gandai didėjo, atrodė, kad jie organizuotai skleidžiami.

Pagaliau draugija išrinko Revizijos Komisiją iš advokato Young, Stasio Mockaus, p. Vakauzo, Jono J. Romano ir inžinieriaus Titus Grevis, kuris daugiausia draugijos vadovybę kritikavo.

Revizijos Komisijai valdyba pristatė visus kontraktus, sąskaitas, čekių knygas, protokolus ir visus dokumentus liečiančius namo pirkimą ir įrengimą. Pirmininkas Jonas Grigalius ir kiti valdybos nariai asmeniškai atėjo ir atsakinėjo į Komisijos klausimus. Komisija nuodugniai ištyrinėjo visus dokumentus ir rado, kad knygos teisingai vedamos, kad namo pirkimas ir pataisymas darytas prisilaikant Statybos Komisijos, Valdybos ir Draugijos nutarimų. Jokių suktybių ar pinigų eikvojimo Revizijos Komisija nerado.

Šios Komisijos narys, Titus Grevis vis atkartotinai kalbėjo, kad čia turi būti paslėptų šunybių. Komisijos kiti nariai prašėme, kad p. Grevis pateiktų mums faktus, kuriais pasiremdamas jis taip kalba. Jis nei vieno fakto Komisijai nepatiekė. Mes, kiti nariai, priėjome išvados, kad jis jokių faktų tam neturi.

Aišku, kad tos visos paskalos ir priekaištai yra ne daugiau, kaip tušti burbulai, paleisti draugijos nariams suklaidinti ir mūsų tarpe vieningumui ardyti.

Užuot neteisingai apkalbėjus draugijos pirmininką ir kitus valdybos narius, mes turėtume tik džiaugtis ir būti dėkingi jiems, kad southbostoniečiai turime savo tarpe tokius pasišventusius ir energingus žmones, kurie nesigailėjo nei savo brangaus laiko, nei triūso dirbti mūsų visuomenės labui.

Jei mes norime, kad mūsų inteligentai ateitų mums į talką, mes turime juos pagerbti ir tinkamai atsilyginti jiems už pasišventimą mūsų labui.

Jonas J. Romanas.

A. L. Tarybos skyriaus susirinkimas

Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyriaus susirinkimas įvyks pirmadienį, gruodžio 11 d. 8 val. vakare, S. B. L. Piliečių draugijos naujose patalpose. Bus išklausyta pranešimai iš Tarybos Centro posėdžio ir svarstoma Vasario 16 minėjimas. Visi atstovai kviečiami dalyvauti. **Rašt.**

Ave Maria valanda

Sekmadienį, gruodžio 10 d. 5:30 val. po pietų per radijo stotį WMEX — 1510 kylocycles bus transliuojama apie žymų katalikų valstybės vyrą Alfred E. Smith paminėjimui 6-ių met. nuo mirties sukakties.

Dabarties Pastabos

Prašau neskelbti...

▼ Kartą redakcija gavo tokią pastabą: "Prašau neskelbti žinių, kurios bus dypukų vadų prisiųstos".

Kad visada pasitaiko nesutarimų tarp senų ir naujų imigrantų, tai seniai žinoma ir visai suprantama. Pirmieji jau būna įsigyvenę, o antrieji dar tik bando įsigyventi. Pirmieji jau būna įsivedę savo tvarką, o antrieji dar nepataiko prie tos tvarkos pritapti arba ir nenori priimti to, kas prie jų širdies nelimpa. Tačiau laikas pamažu skirtumus išlygina. Naujiesiems pasirodo, kad ne visą bloga ir prasta, kas yra sena, o senieji įsitikina, kad naujybės taip pat nėra blogos; priešingai, jos gyvenimą pagyvina ir suakmenėjusią plutą pralaužia. Taip visada buvo visuomeniniame gyvenime ir taip bus, nes ne tiktai vanduo, bet ir žmogus nestovi vietoje.

Bet nevisi tai supranta, kaip rodo ir aukščiau padėta pastaba. Ja vadovaujantis tektų nedėti į laikraštį ir labai gerų korespondencijų, jei jos bus dypukų rašytos, o galima dėti ir prastas, jei bus kitų įteiktos. Nesinorėtų priminti, kad šitaip vadovaujasi tiktai diktatūriniai režimai. Ten, jei kuris žmogus pakliūva į nemalonę, tai jo raštų jau niekas nespausdina. Demokratiniuose kraštuose žmonės vertinami pagal jų darbus, o ne pagal asmeninę neapykantą.

▼ Kiek anksčiau redakciją pasiekė ir toks pageidavimas: "Jei dėsite šitą mano rašliavą, tai nenorėčiau, kad ji būtų prie X. parašytos". Pasiteiravus pasirodė, kad jiedu yra kaimynai, kuriuos skiria jou kokios 15 metų vienas apsibarimas. Jiems ne tiktai sunku vienam pro kitą praeiti, bet dar sunkiau būtų pamatyti laikraštyje sudėtas jų korespondencijas vieną šalia kitos.

Kartą viename viešbutyje nakvojo dvaro ponas ir mužikas. Pasitaikė taip, kad jų batus viešbučio tarnas sustatė už durų vienoje eilėje. Tas ponas, tai pastebėjęs, pasakė: "Daugiau į jūsų viešbutį neužsuksiu. Kur matyta, kad mano batai glaustųsi prie to chamo klumpių". Kiek iš to viešbutis turėjo nuostolio, neaišku, bet tas ponas darė sau tikrą negarbę. Dabar, rodos, tokie laikai jau praėjo, ypač Amerikoje.

▼ Trečias buvo toks atvejis. Viename suvažiavime prieina gana inteligentiškas veikėjas ir pareiškia: "Jei rašysite ką nors iš šio suvažiavimo, tai ano dalyvio pavardės neminėkite". Tokia pastaba rodo, kad neminėtinas, turbūt, ir tas, kuris norėjo būti paminėtas. Keista, kai demokratinėje Amerikoje sutinki tokias siauras pažiūras. Yra, tiesa, tokie kraštai, kurie kaip tik naudoja tylos sąmokslus: neminėti, ištrinti, nerašyti. Čia, ačiū Dievui, spauda dar yra laisva. **S.**

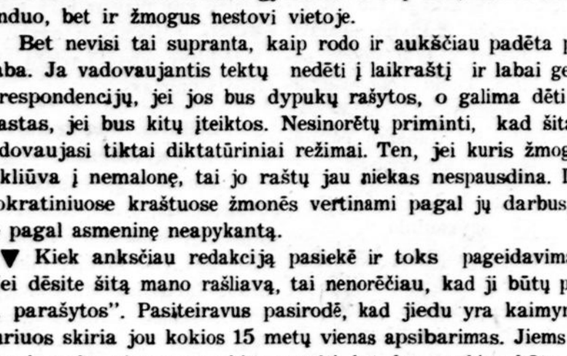

Taryba mobilizacijos reikalais (iš kairės į dešinę): krašto gynybos sekretorius George C. Marshall, vidaus reikalų sekretorius Oscar Chapman ir valstybės iždo sekretorius John W. Snyder.

LIETUVIŲ KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS

ATEITIS

ATEITYJE rašo žymiausieji mūsų literatai ,visuomenininkai bei mokslininkai, tačiau

ATEITYJE turi progą pasireikšti ir jaunos jėgos — pats jaunimas su savo kūryba.

ATEITIES prenumerata metams 3 dol. Garbės pren. 10 dol. Užsieny — pagal dolerio kursą.

ATEITIES redakcijos ir administracijos adresas:
417 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

CAMBRIDGE, MASS.

40-ties valandų pamaldos

Gruodžio mėn. 1-3 d. Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje buvo 40 valandų atlaidai. Pamokslus per visas dienas sakė tėvas Pr. Aukštikalnis, S. J. Penktadienio vakare iškilmingus mišparus laikė kun. Aug. Petraitis, Šv. Kazimiero parapijos klebonas Worcester. Jam asistavo kun. J. Bucevičius, M. S. ir kun. P. Juras.

Šeštadienio vakare celebravo tėvai marijonai: J. Petrauskas, P. Baranauskas ir Vl. Brazauskas. Sekmadienį mišparus laikė kun. Pr. Virmauskis. Jam asistavo tėvai pranciškonai iš Kennebunk Port.

Choras, vadovaujant M. Karbausko puikiai pasirodė per visas dienas. Visi žmonės gerėjosi.

Seselės gražiai išpuošė altorius. Procesijoje dalyvavo

Iškilmingas novenos užbaigimas bus penktadienį vakare. **Jis.**

Pasiųsti drabužiai

Antradienį, gruodžio 5 d. pasiųsta į Balfo Centrą 12 dėžių drabužių tremtiniams. Drabužius surūšiuoti ir supakuoti daug darbo ir laiko paaukojo viena iš tremtinių p. B. Monkevičienė. Bet kur buvo kiti buv. tremtiniai. Negi taip greitai pamiršo, kad ir likusiems tremtyje parama yra tiek pat reikalinga, kaip ir jiems. P. B. Monkevičienei didelis ačiū, taip pat ačiū ir visiems, kurie aukavo drabužius, ypač p.p. Tebėrams ir p.p. Houfmanams, kurie aukavo puikių drabužių.

Nukentėjo nuo gaisro

Lapkričio 26 d. J. U. Žukų namuose, 332 Hurley St., antrame aukšte svetimtaučių šeimoje sprogus aliejaus pečiui, įvyko gaisras. Kadangi p.p. Žukai gyvena trečiame aukšte, tai jiems išsigelbėjimo kelias buvo užkirstas, ir tik ugniagesiai juos išgelbėjo. P. U. Žukienei apalpusiai nuo dūmų pirmoji pagelba buvo suteikta vietoje. Jų dukrelė Elena daugiau nukentėjo ir turėjo būti patalpinta ligoninėje. P-lė E. Žukaitė, yra gabi mūsų parapijos choristė. J. U. Žukų šeimai, reiškiame užuojautą.

Choristų pobūvis

Sekmadienį, gruodžio 4 d. Katalikų klubo svetainėje įvyko mūsų parapijos choristų draugiškumo vakaras - pobūvis. Buvo puikių užkandžių, dainų ir muzikos. Visi dalyviai linksmai praleido laiką.

Benediktas ir Marcelė Jakučiai gyv. 35 metus Cambridge, Mass., dabar persikėlė su šeima į savo rezidenciją į Medford, Mass. Jų sūnus Jonas gruodžio 4 d. š. m. išvyko į Dėdės Samo kariuomenę. Lai Dievas jį laimina darbe už žmonijos laisvę. **A. D.**

Kas brangina lietuvybę ir nori prisidėti prie jos išsaugojimo ir išugdymo, tas remia vlenintėlį vaikų mėnesinį žurnal, — "EGLUTĘ". Jį leidžia Lietuvių Kultūros Institutas. Prenumerata metams $3.00. Užsakyk "Eglutę" bernaičiui ar mergaitei Kalėdoms dovanėlę. Jie liks amžinai dėkingi.

KALĖDŲ DOVANA VAIKAMS ir MERGAITĖMS iliustruotas mėnesinis žurnalas lietuviškoji "EGLUTĖ".

Leidžia
Lietuvių Kultūros Institutas
Prenumerata metams $3.00
Pinigus už prenumeratas siųskite administratoriui:
Rašyk:
Mr. A. Peldžius,
32 Wilder Street Brockton, Mass.